

Budapest,
1999. július 7.,
szerda

62. szám

Ára: 225,- Ft

TARTALOMJEGYZÉK

	Oldal
108/1999. (VII. 7.) Korm. r.	4058
109/1999. (VII. 7.) Korm. r.	4060
110/1999. (VII. 7.) Korm. r.	4061
14/1999. (VII. 7.) PM—HM e. r.	4062
25/1999. (VII. 7.) AB h.	4063
1074/1999. (VII. 7.) Korm. h.	4070
1075/1999. (VII. 7.) Korm. h.	4078
1076/1999. (VII. 7.) Korm. h.	4079
1077/1999. (VII. 7.) Korm. h.	4080
1078/1999. (VII. 7.) Korm. h.	4083
1079/1999. (VII. 7.) Korm. h.	4083
1080/1999. (VII. 7.) Korm. h.	4084
1081/1999. (VII. 7.) Korm. h.	4085
21/1999. (VII. 7.) ME h.	4086
	4088
	4088
	4088
	4088
	4089

Nemzetközi szerződések közzététele

Egyezmény a Magyar Köztársaság Kormánya és a Szlovák Köztársaság Kormánya között a környezetvédelem és természetvédelem terén való együttműködésről 4089

II. rész JOGSZABÁLYOK

A Kormány rendeletei

A Kormány 108/1999. (VII. 7.) Korm. rendelete

a Magyar Köztársaság Kormánya
és Ukrajna Kormánya között nukleáris balesetek
esetén való gyors értesítésről, a kölcsönös
tájékoztatásról és együttműködésről a nukleáris
biztonság és sugárvédelem területén Budapesten,
1997. november 12-én aláírt Megállapodás
kihirdetéséről

(A Megállapodás 1999. február 25-én hatályba lépett.)

1. §

A Kormány a Magyar Köztársaság Kormánya és Ukrajna Kormánya között nukleáris balesetek esetén való gyors értesítésről, a kölcsönös tájékoztatásról és együttműködésről a nukleáris biztonság és sugárvédelem területén Budapesten, 1997. november 12-én aláírt Megállapodást (a továbbiakban: Megállapodás) e rendelettel kihirdeti.

2. §

A Megállapodás hiteles magyar nyelvű szövege a következő:

„A Magyar Köztársaság Kormánya és Ukrajna Kormánya (a továbbiakban: Szerződő Felek),

hivatkozással a Nukleáris Balesetekről Adandó Gyors Értesítésről szóló 1986. szeptember 26-i Egyezményre (a továbbiakban: NAÜ Egyezmény),

figyelembe véve az Európai Biztonsági és Együttműködési Értekezlet 1975. augusztus 1-jén kelt záródokumentumának rendelkezéseit,

törekedve a nemzetközi együttműködés további erősítésére az atomenergia biztonságos felhasználásának területén,

abban a meggyőződésben, hogy a két állam közötti átfogó együttműködés elősegíti az esetleges nukleáris balesetek kockázatának és következményeinek csökkentését,

megállapodtak az alábbiakról:

Alkalmazási terület

1. Cikk

A Megállapodást a NAÜ Egyezmény 1. és 3. Cikkében részletezett létesítményekre, tevékenységekre (a továbbiakban: nukleáris létesítmény és nukleáris tevékenység) és balesetekre kell alkalmazni.

Gyors értesítés

2. Cikk

1. Amennyiben az egyik Szerződő Fél területén található nukleáris létesítményt vagy ott folyó nukleáris tevékenységet érintő baleset történik, amely következtében radioaktív anyag kibocsátás keletkezik, illetve keletkezhet, és ez a kibocsátás a Szerződő Fél területén kívül a másik Szerződő Félre sugárbiztonsági jelentőségű lehet, a Szerződő Fél, amelynek területén a baleset történt, köteles haladéktalanul közvetlenül értesíteni a másik Szerződő Felet. Azonnal meg kell adnia a radiológiai következmények minimalizálásához felhasználható és rendelkezésre álló információt is a NAÜ Egyezmény 5.1. Cikkében foglaltak szerint.

2. A Megállapodás 2. Cikkének 1. pontjában hivatkozott információt a helyzet alakulásától függően további információkkal kell kiegészíteni mindaddig, ameddig azt a Szerződő Felek illetékes hatóságai szükségesnek tartják.

3. A Megállapodás 2. Cikke értelmében információt nyújtó Szerződő Fél azonnal válaszol a másik Szerződő Fél további információ, illetve konzultáció iránti kérésére.

4. Amennyiben az egyik Szerződő Fél sugárzás-ellenőrző rendszere az egyeztetett szint feletti sugárzást észlel, amelyet nem a saját területén lévő nukleáris létesítményből, illetve nukleáris tevékenységből származó kibocsátás okoz, azonnal értesíti a másik Szerződő Felet, és folyamatosan tájékoztatja a fejleményekről.

5. Mindkét Szerződő Fél köteles a Megállapodás hatálybalépését követően haladéktalanul, diplomáciai úton közölni a másik Szerződő Féllel a Megállapodás 2. Cikke szerinti értesítés és tájékoztatás átadásáért és fogadásáért felelős hatóságait és kapcsolattartási pontját.

Információcsere

3. Cikk

1. A Szerződő Felek illetékes hatóságai információkat cserélnek a területükön üzemelő, valamint tervezett vagy építés, üzembe helyezés, illetve leszerelés alatt álló vagy már leszerelt létesítményekre vonatkozó biztonsági kérdésekről, illetve a radioaktív anyagok normálistól eltérő kibocsátásának kockázatával kapcsolatos tevékenységekről (a Megállapodás mellékletének megfelelően). Ezek az információk évente pontosítandók, és tartalmazniuk kell mindazt, amiben az illetékes hatóságok a Megállapodás 5. Cikkében foglaltak szerint megegyeztek.

2. A Szerződő Felek illetékes hatóságainak amint lehet értesíteniük kell egymást a területükön lévő nukleáris létesítményekben, illetve az ott folyó nukleáris tevékenységekben végbement minden jelentős biztonsági vonatkozású változásról.

3. Az illetékes hatóságoknak haladéktalanul tájékoztatniuk kell egymást bármely, a területükön felfedett nukleáris anyagokkal, radioaktív forrásokkal és hulladékokkal kapcsolatos törvényellenes tevékenységről, amennyiben megalapozott a gyanú, hogy az a másik Szerződő Fél területéről származik vagy oda irányult.

4. A jelen Cikk alapján szolgáltatott információt fogadó Szerződő Fél jogosult konzultálni a másik Szerződő Féllel az ilyen jellegű információ további tisztázásáról.

Tudományos és műszaki együttműködés

4. Cikk

1. A Szerződő Felek segítik és támogatják a tudományos és műszaki együttműködés fejlesztését a Szerződő Felek érdekelt hatóságai és egyéb intézményei között a nukleáris biztonság és sugárvédelem területén, ideértve a radioaktív kibocsátások ellenőrzését, a baleset-elhárítást, valamint a kiegészítő fűtőelemek és a radioaktív hulladék kezelését. A radioaktív hulladékok kezelése magában foglal minden problémát a radioaktív hulladékok keletkezésétől végleges elhelyezésükig.

2. Kiemelt támogatásban kell részesíteni a nukleáris balesetek következményeinek korlátozását szolgáló baleset-elhárítási döntéstámogató rendszer fejlesztését és alkalmazását.

Illetékes hatóságok

5. Cikk

1. Az illetékes hatóságok képviselői szükség szerint, de évente legalább egyszer találkoznak, hogy megvitassák a Megállapodás alkalmazásának aktuális kérdéseit. E találkozók időpontjában, helyében és napirendjében előre megállapodnak.

2. A Megállapodás tekintetében „illetékes hatóságok”:
Magyarországon: az Országos Atomenergia Hivatal,
Ukrajnában: az Ukrán Környezetvédelmi és Nukleáris Biztonsági Minisztérium Nukleáris Biztonsági Hivatala.

3. Mindegyik Szerződő Fél diplomáciai csatornákon keresztül haladéktalanul tájékoztatja a másik Szerződő Felet az illetékes hatóságokat és a kapcsolattartási pontok adatait érintő bármely változásról.

Vegyes rendelkezések

6. Cikk

A Megállapodás keretében folyó információcserével kapcsolatos költségek megtérítését egyik Szerződő Fél sem követelheti a másiktól.

7. Cikk

Amennyiben az információt szolgáltató Szerződő Fél elengedhetetlen követelménynek ítéli az információ titkosságát, ezt a másik Szerződő Félnek egyértelműen jelzi. Az így minősített információkat csak a Szerződő Felek nukleáris és sugárbiztonsági hatóságai és a Megállapodás alkalmazásában érintett egyéb kormányz szervei használják fel. Harmadik félnek az így minősített információ csak a másik Szerződő Fél előzetes írásbeli hozzájárulásával adható át.

8. Cikk

A Megállapodás nem érinti a Szerződő Feleknek az előzőleg vállalt nemzetközi kötelezettségeit.

9. Cikk

1. A Szerződő Felek között a Megállapodás értelmezéséből vagy alkalmazásából származó bármilyen vitát lehetőleg tárgyalások útján kell rendezni.

2. Ha a vitát nem lehet ily módon rendezni, azt bármelyik fél kérésére választottbíróóság elé kell terjeszteni.

3. A választottbíróóság összetétele a következő: a Szerződő Felek mindegyike kinevez egy-egy bírót, és ez a két bíró olyan elnököt választ, aki egy harmadik állam állampolgára. Mindkét fél választottbíróját a választottbírói eljárásra vonatkozó kérelmet követő hatvan (60) napon belül kell kinevezni, az elnököt pedig a második választottbíró kinevezését követő hatvan (60) napon belül kell megválasztani.

4. Ha az egyik Szerződő Fél nem nevezte ki választottbíróját és a meghatározott időn belül nem is intézkedett ez iránt, a másik Szerződő Fél felkérheti az Egyesült Nemzetek főtitkárát, hogy jelöljön ki egy választottbíróat. Ha a két választottbíró nem tud meghatározott időn belül egy harmadik bírót megválasztani, bármelyik Szerződő Fél felkérheti az Egyesült Nemzetek főtitkárát, hogy jelölje ki a harmadik bírót.

5. A választottbíróóság a döntések meghozatalánál a Szerződések jogáról szóló 1969. május 23-i Bécsi Egyezmény 31. és 32. szakaszának figyelembevételével jár el.

6. Más megegyezés hiányában a választottbíróóság maga határozza meg az alkalmazandó anyagi jogot, az eljárásrendjét és a nyelvhasználatot.

7. A döntéshozatalhoz a választottbíróóság tagjainak többsége szükséges, és minden döntést többségi szavazat alapján kell meghozni. Az így meghozott döntések véglegesek és a Szerződő Felekre nézve kötelező érvényűek.

8. Mindkét Szerződő Fél viseli az általa kijelölt választottbíró és saját képviselőinek költségeit. Az elnök költségeit, valamint az egyéb költségeket a Szerződő Felek egyenlő arányban viselik.

10. Cikk

Mindkét Szerződő Fél jegyzékben értesíti a másik Szerződő Felet, hogy eleget tett a Megállapodás hatálybalépéséhez szükséges belső jogi követelményeknek, és a Megállapodás a később beérkező jegyzék kézhezvételét követő napon lép hatályba.

11. Cikk

1. A Szerződő Felek a Megállapodást határozatlan időre kötik.

2. A Megállapodást mindkét Szerződő Fél írásban felmondhatja a másik Szerződő Félhez diplomáciai úton intézett értesítés útján. A Megállapodás a felmondásról szóló értesítés kézhezvételétől számított 12. hónapot követő első napon hatályát veszti.

12. Cikk

A Szerződő Felek megegyeznek, hogy a Megállapodást annak hatálybalépése előtt, az aláírás napjától alkalmazzák.

Készült Budapesten, 1997. november 12-én, két eredeti példányban, mindegyik magyar, ukrán és angol nyelven, mindhárom nyelvű szöveg egyaránt hiteles. A szövegek eltérése esetén az angol nyelvű szöveg a mérvadó.

A Magyar Köztársaság Kormányának részéről:	Ukrajna Kormánya részéről:
<i>Ördögh József</i> s. k.	<i>Valerij Pusztovojtenko</i> s. k.

Melléklet

a Magyar Köztársaság Kormánya és Ukrajna Kormánya között a nukleáris balesetek esetén való gyors értesítésről, a kölcsönös tájékoztatásról és együttműködésről a nukleáris biztonság és sugárvédelem területén kötött Megállapodáshoz

A Megállapodás 3. Cikk 1. pontjának megfelelően a következő adatokat szolgáltatják:

- a létesítmény típusa,
- a létesítmény helye és posta címe,
- a létesítmény megnevezése,
- a létesítmény legfontosabb paraméterei,
- a létesítmény jelenlegi helyzete,
- működési adatok.

Atomerőművek tekintetében az információk az alábbiakkal egészülnek ki:

- a reaktor típusa,
- teljesítménye,
- a zóna adatai (pl. geometria, üzemenyag, berakás, dúsítás, kiegészítő mértéke, a teljesítmény eloszlás sűrűsége),

- a reaktortartály típusa,
- hűtőközeg típusa, hűtőkörök (primerkör, szekunderkör),
- gőzgenerátor típusa,
- a környezetbe kibocsátott anyagok mennyisége és jellemzői,
- nukleáris biztonsági rendszerek.”

3. §

(1) Ez a rendelet a kihirdetése napján lép hatályba, rendelkezéseit azonban 1997. november 12-től kezdődően kell alkalmazni.

(2) A rendelet végrehajtásáról az Országos Atomenergia Hivatal főigazgatója az érdekelt miniszterekkel egyetértésben gondoskodik.

A miniszterelnök helyett:

Pokorni Zoltán s. k.,
oktatási miniszter

**A Kormány
109/1999. (VII. 7.) Korm.
rendelete**

**a mezőgazdasági őstermelői termékek,
tevékenységek körét, a vámtarifaszámokat érintő
1999. évi kiigazításról**

A személyi jövedelemadóról szóló (a továbbiakban: Szja) 1995. évi CXVII. törvényt módosító 1998. évi LXXV. törvény 29. §-ának (7) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, figyelemmel az Szja tv. 6. számú melléklete (a továbbiakban: Melléklet) II. D) pontjának rendelkezésére is, a Kormány a következőket rendeli el:

1. §

(1) Az Szja tv. 6. számú melléklete II. A)—B)—C) pontjaiban a mezőgazdasági őstermelői termékek körére, valamint a hozzájuk tartozó vámtarifaszámokra vonatkozó szabályozás a (2)—(12) bekezdés rendelkezései figyelembevételével alkalmazandó.

(2) A Melléklet II. A) 1. pontjában:

- a) az „Élő állat 0101—0106, 0301, 0306, 0307” fogalmába bele kell érteni a méhcsaládot, a méhanyát, a méhbábót, a méhrajt is;
- b) a „kivéve” felsorolásban szereplő „vad” megnevezés alatt a vadon élő, a vadsparkban és a vadaskertben élő

fajokat, a természetvédelmi oltalom alatt álló állatfajokat kell érteni.

(3) A Melléklet II. A) 4. pontjában a természetes méz fogalmába bele kell érteni a lépes-, a termelői és az egyéb természetes mézet is, együttes vámtarifa azonosító számuk 0409.

(4) A Melléklet II. A) 6. pontjában a Nyers méhviasz vámtarifa azonosító száma 152190 91 00. E pontnál kell figyelembe venni a „feldolgozási maradék 152200 99 00” terméket is.

(5) A Melléklet II. A) 7. pontjában a propolisz (méhszurok) vámtarifa azonosító száma 130190 90 99. Ide kell sorolni:

a méhpempőt	0410
a nyers virágport	121299 90 00
a méhmérget	300190 99 00
a máshova nem sorolt méhészeti termék	210690 98 99

(6) A Melléklet II. B) 8. pontnál a kivéve felsorolásnál csak „a hínár, az alga” termékeket kell figyelembe venni.

(7) A Melléklet II. B) 10. pontja alatt kell figyelembe venni a tisztított, koptatott, hámozott, darabolt, csumázott zöldséget, burgonyát is.

(8) A Melléklet II. B) 11. pontja alatt kell figyelembe venni a tisztított, hámozott, negyedelt, felezett gyümölcsöt is.

(9) A Melléklet II. B) 12. pontja alatt kell figyelembe venni a köményt 090930, a kaprot 070990, az egyéb hazai fűszernövényeket, beleértve a kapormagot is 091099 91.

(10) A Melléklet II. B) 16. pontjához kell sorolni a „hazai gyógynövények 1211” termékkört is.

(11) A Melléklet II. C) pontjában erdőgazdálkodás alatt kell érteni ezen tevékenység termékeiből a 440110 és a 4403 szám alá tartozókat is.

(12) A Melléklet II. C) 2. pontjában az ültetvénytelepítés alatt olyan tevékenységet kell érteni, amelynek eredményeként a telepített növények legalább egy évnél hosszabb ideig talajhoz, helyhez kötötten a természet alapját képezik.

2. §

Ez a rendelet a kihirdetése napján lép hatályba, rendelkezéseit 1999. január 1-jétől kell alkalmazni. Ez a rendelet 1999. december 31-én hatályát veszti.

A miniszterelnök helyett:

Pokorni Zoltán s. k.,
oktatási miniszter

A Kormány 110/1999. (VII. 7.) Korm. rendelete

a Szabad Magyarorszáért Emléklap alapításáról és adományozásáról, valamint a nemzeti helytállásért elnevezésű pótlék bevezetéséről szóló 173/1995. (XII. 27.) Korm. rendelet módosításáról

A Kormány a Magyar Köztársaság kitüntetéseiről szóló 1991. évi XXXI. törvény 6/B. §-ában kapott felhatalmazás alapján a következőket rendeli el:

1. §

A Kormány az 1945 és 1956 között a haza szabadságának és függetlenségének védelmében szerzett érdemek elismerésére, az ártatlan áldozatokról való méltó megemlékezés céljából Szabad Magyarorszáért Emléklapot (a továbbiakban: Emléklap) alapít és adományoz.

2. §

(1) Emléklap, illetve posztumusz Emléklap adományozható azoknak a magyar állampolgároknak, illetve a volt magyar állampolgároknak, akik 1945. január 1-je és 1956. október 23-a között a független és demokratikus Magyarország megvalósításáért tevékenykedtek, és ennek következtében őket kivégezték, vagy háromévi vagy ezt meghaladó szabadságvesztésre ítélték.

(2) Az Emléklap azok részére adományozható,

a) akiknek a büntetőjogi felelősségét megállapító bírósági határozatát perújítás, törvényességi óvás vagy felülvizsgálati eljárás során a bíróság hatályon kívül helyezte, és a terheltet felmentette,

b) akiknek a büntetőjogi felelősségét megállapító bírósági határozatát az 1945 és 1963 közötti törvénysértő elítélések semmissé nyilvánításáról szóló 1990. évi XXVI. törvény alapján a bíróság semmissé nyilvánította, továbbá

c) akiknek ítéletét az illetékes szovjet bírói szervek határozattal semmissé nyilvánították.

(3) Nem adományozható az Emléklap azok részére, akik a Magyar Kommunista Párt vagy a Magyar Dolgozók Pártja belső harcai során szenvedtek jogsérelmet.

3. §

(1) Az Emléklap adományozására a Szabadságharcosokért Alapítvány tagszervezetei tesznek javaslatot, az adományozásnak a tagsági viszony nem feltétele.

(2) A javaslatokat összesítve 1999. augusztus 31-ig kell írásban benyújtani a Miniszterelnöki Hivatalnak.

(3) A javaslatnak tartalmaznia kell az ajánlott személy nevét, születési helyét és idejét, lakóhelyét, állampolgárságát, anyja nevét, a tevékenységére vonatkozó adatokat és a javaslattevő véleményét. A javaslathoz mellékelni kell a felmentésről, illetve a semmissé nyilvánításról szóló jogerős bírói határozatot. Nem tehető javaslat olyan személyre, aki személyes adatai kezeléséhez nem járult hozzá.

4. §

Az Emléklapot a miniszterelnök vagy az általa megbízott személy adja át.

5. §

Az Emléklap adományozásával kapcsolatos teendőket a Miniszterelnöki Hivatal látja el, az ezekkel összefüggő kiadások fedezetét a Hivatal költségvetésében kell biztosítani.

6. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő 5. napon lép hatályba.

7. §

(1) A rendelet hatálybalépésével egyidejűleg a nemzeti helytállásért elnevezésű pótlék bevezetéséről szóló 173/1995. (XII. 27.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) 1. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„1. § A Kormány az 1956-os Emlékérem és Emléklap alapításáról szóló 1991. évi XLIII. törvény, a Nemzeti Ellenállásért Emléklap adományozásáról szóló 39/1995. (IV. 7.) Korm. rendelet, valamint a Szabad Magyarországiért Emléklap alapításáról és adományozásáról, valamint a nemzeti helytállásért elnevezésű pótlék bevezetéséről szóló 173/1995. (XII. 27.) Korm. rendelet módosításáról szóló 110/1999. (VII. 7.) Korm. rendeletben foglaltak alapján elismerésben részesültek ellátására, illetve nyugellátásának kiegészítésére nemzeti helytállásért elnevezésű pótlék (a továbbiakban: pótlék) bevezetését rendeli el.”

(2) Az R. 2. §-a (1) bekezdésének *c)* és *d)* pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[(1) A pótlékre az a személy jogosult, aki]

„*c)* 1956-os Emlékéremmel, 1956-os Emléklappal, Nemzeti Ellenállásért Emléklappal vagy Szabad Magyarországiért Emléklappal (a továbbiakban együtt: kitüntetés) rendelkezik, továbbá

d) a reá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt betöltötte, illetve karkedvezményes nyugdíjban részesül vagy munkaképességét legalább 67%-ban elvesztette (a továbbiakban: rokkant), és”

(3) Az R. 5. §-a (1) bekezdésének *b)* pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[(1) ...A megállapításhoz és a folyósításhoz szükséges adatokat]

„*b)* a Nemzeti Ellenállásért Emléklappal, illetve a Szabad Magyarországiért Emléklappal rendelkező személyek esetében a Miniszterelnöki Hivatal”

(a kitüntetés adományozását követő 8 napon belül megküldi a pótléket folyósító szerv részére.)

8. §

(1) Az Emléklap alapján járó pótlék összegének megállapításánál a jogosult 1999. december hónapban folyósított nyugellátása, illetve rendszeres szociális ellátása az irányadó.

(2) Az Emléklap alapján járó pótléket 2000. január 1-jétől kezdődően kell folyósítani.

A miniszterelnök helyett:

Pokorni Zoltán s. k.,
oktatási miniszter

A Kormány tagjainak rendeletei

A pénzügyminiszter és a honvédelmi miniszter 14/1999. (VII. 7.) PM—HM együttes rendelete

az üzemanyag petróleum adómentes beszerzésének, nyilvántartásának és elszámolásának külön szabályairól, valamint a külföldi államok fegyveres erőinek ellátását végző szervezet jövedéki nyilvántartásának vezetésére vonatkozó előírásokról szóló 45/1997. (XII. 31.) PM—HM együttes rendelet módosításáról

A jövedéki adóról és a jövedéki termékek forgalmazásának különös szabályairól szóló 1997. évi CIII. törvény (a továbbiakban: Jöt.) 89. §-a (3) bekezdésének *a)* és *b)* pontjában kapott felhatalmazás alapján a következőket rendeljük el:

1. §

Az üzemanyag petróleum adómentes beszerzésének, nyilvántartásának és elszámolásának külön szabályairól, valamint a külföldi államok fegyveres erőinek ellátását

végző szervezet jövedéki nyilvántartásának vezetésére vonatkozó előírásokról szóló 45/1997. (XII. 31.) PM—HM együttes rendelet (a továbbiakban: R.) 1. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A Jöt. 37. §-a (1) bekezdésének *b*) pontjában megjelölt adómentes felhasználásnak az üzemanyag petróleumnak a Magyar Honvédség, továbbá az Észak-atlanti Szerződés részes államai (a továbbiakban: NATO) fegyveres erői kötelékébe tartozó légi járművekben való felhasználása minősül. A Jöt. 37. §-a (3) bekezdésének *b*) pontjában foglaltak alkalmazásában a keretengedélyre — a (2) bekezdésben foglaltak szerint — a Honvédelmi Minisztérium Beszerzési Hivatala (a továbbiakban: BH) jogosult.”

2. §

Az R. melléklete helyébe e rendelet *melléklete* lép.

3. §

Ez a rendelet a kihirdetése napján lép hatályba.

Járai Zsigmond s. k.,
pénzügyminiszter

Szabó János s. k.,
honvédelmi miniszter

Melléklet

a 14/1999. (VII. 7.) PM—HM együttes renDELETEH

AzMH

üzemanyag petróleum nyilvántartásának tartalma (a mennyiség literben, 15 °C-ra átszámítva)

1. Nyitókészlet

2. Növekedés

a) beszerzett, betárolt mennyiség, szállító vagy az MH raktárának, telephelyének megnevezése, a beszerzés, betárolás időpontja

b) repülési tevékenységhez való felhasználásra alkalmatlan, lefejtett (leszívott) mennyiség, készletrevétel (visszavétel) időpontja

3. Csökkenés

a) az MH fegyveres erőinek kötelékébe tartozó légi járműbe kiadás (mennyiség, időpont, felhasználó légi jármű azonosítása)

b) NATO fegyveres erőinek kötelékébe tartozó légi járműbe kiadás (mennyiség, időpont, felhasználó légi jármű azonosítása)

c) MH repülőcsapathoz, légi járműbe való felhasználás céljából való kiadás (mennyiség, időpont, betároló repülőcsapat azonosítása)

d) NATO repülőcsapathoz, légi járműbe való felhasználás céljából való kiadás (mennyiség, időpont, betároló repülőcsapat azonosítása)

e) MH adómentes telephelyre való átadás

f) igazolt megsemmisülés, megsemmisítés (mennyiség, időpont)

4. Zárókészlet

III. rész HATÁROZATOK

Az Alkotmánybíróság határozatai

Az Alkotmánybíróság 25/1999. (VII. 7.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottságnak országos népszavazás kitűzésére irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldányának, illetőleg az azon szereplő kérdés hitelesítése tárgyában hozott határozata ellen benyújtott kifogások alapján meghozta a következő

határozatot:

1. Az Alkotmánybíróság megállapítja: alkotmánymódosítás csak az Alkotmányban előírt eljárási rendben [Alkotmány 24. § (3) bekezdés] történhet; az Alkotmány módosítására irányuló kérdésben választópolgárok által kezdeményezett népszavazásnak nincs helye. Az Országgyűlés által elfogadott alkotmánymódosítás üggyöntő népszavazással megerősíthető.

2. Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 10/1999. (IV. 14.) OVB számú határozatát megsemmisíti és az Országos Választási Bizottságot új eljárásra utasítja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közönlönyben közzéteszi.

INDOKOLÁS

I.

A Szociáldemokrata Ifjúsági Mozgalom képviselője aláírásgyűjtő ív mintapéldányát nyújtotta be az Országos Választási Bizottsághoz (a továbbiakban: OVB) azzal, hogy a

kérelmezők országos népszavazást kívánnak kezdeményezni abban a kérdésben: „Kívánja-e Ön, hogy a köztársasági elnököt közvetlen módon a választópolgárok válasszák meg?”

Az OVB megállapította, hogy az aláírásgyűjtő ív megfelel a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 118. § (2)—(4) bekezdésében foglalt alaki feltételeknek; a feltett kérdés pedig az országos népszavazásról szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 13. § (1) bekezdésében foglaltaknak. Erre figyelemmel az OVB az aláírásgyűjtő ív mintapéldányát és az azon szereplő kérdést az ügyben meghozott 10/1999. (IV. 14.) OVB számú határozatával hitelesítette.

Az OVB döntését a hatályos Alkotmány, a Ve., illetőleg az Nsztv. rendelkezéseinek egybevetése alapján arra alapozta, hogy a népszavazásra bocsátott kérdés az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdésében felsorolt tilalmi rendelkezések egyikét sem sérti. Kizáró ok hiányában, s mert a kérdőív mintapéldánya a törvényes alaki feltételeknek is megfelel, nincs akadálya az aláíróív hitelesítésének.

A határozat ellen 1999. április 15-én, 16-án és 17-én kifogások érkeztek az Alkotmánybírósághoz. A törvényes határidőn belül érkezett kifogásokat az Alkotmánybíróság egyesítette és egy eljárásban bírálta el.

II.

1. Az egyik kifogás előterjesztője szerint:

Az OVB-nek az aláírásgyűjtő ív hitelesítését kimondó határozata ellentétes az Nsztv. 10. § *b)* pontjában foglaltakkal, mert a kérdés az Alkotmányban foglalt tilalmi körbe tartozik.

Az Nsztv. 10. § *b)* pontja szerint „meg kell tagadni az aláírásgyűjtő ív hitelesítését, ha ... a kérdésben nem lehet népszavazást tartani”.

Az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdés *d)* pontja kimondja: nem lehet népszavazást tartani „az Országgyűlés hatáskörébe tartozó személyi és szervezetalakítási (-átalakítási, -megszüntetési) kérdésekről”.

A kifogásoló szerint téves az OVB-nek az az értelmezése, hogy amely szerint ez az alkotmányos rendelkezés csak konkrét személyek megválasztása, megbízatásának megszüntetése, illetve konkrét intézmények megalakítása, átalakítása, megszüntetése kérdésében jelent tilalmat.

Az OVB álláspontjával szemben azzal érvel az előterjesztő, hogy az Alkotmány fejezeteit egybevetve e tilalommal, világosan kitűnik, hogy az államszervezetről szóló rendelkezések között — az Alkotmány III. fejezetében — található a köztársasági elnök mint személy és a köztársasági elnöki intézmény. Az Alkotmány 19. § *k)* pontja sorolja fel, mely személyek megválasztása tartozik az Országgyűlés hatáskörébe. Elsőként a köztársasági elnöké. A köztársasági elnök megválasztására vonatkozó alkotmányos rendelkezések megváltoztatása a jogintézmény lényegét, a hatalmi ágak egyensúlyi helyzetét, az államszerkezet

egészt érinti. A személyi és szervezeti kérdések egymástól tehát nem elválaszthatók. Az OVB döntése nyomán — eredményes népszavazás esetén — olyan alkotmányozási kényszer állana elő, amely a teljes alkotmányos berendezkedést, a jogállami jobbiztonságot veszélyeztetné.

Veszélyeztetné azért is, mert az Alkotmány 19. § (3) bekezdés *k)* pontjában említett személyek kivétel nélkül az alkotmányos rendszer egészét felölelő intézmények vezetőjét jelentik. Ha a köztársasági elnökkel kapcsolatos népszavazás esetén az OVB szűkítő törvényértelmezésen alapuló álláspontja érvényesülne, népszavazással lenne változtatható az államszervezet egésze, és „annak sem lenne alkotmányos akadálya, hogy akár a miniszterelnököt, ... a Legfelsőbb Bíróság elnökét ... is közvetlenül a választópolgárok válasszák meg”. (E vonatkozásban — lényegét tekintve — hasonló érvelést tartalmaz egy másik kifogás is.)

Az Alkotmány 2. §-ában szereplő jobbiztonság veszélyeztetését látja a kifogás előterjesztője az OVB azon jogértelmezésében is, amely szerint az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdése taxatív tartalmazza azokat a jogalkotási tárgyakat, amelyekre nézve népszavazás nem tartható. S csak a *c)* pont rendelkezik konkrét alkotmányvédelemről, ebből pedig „a contrario” következik, az ott nem szereplő kérdésekben nem kizárt akár az alkotmánymódosítással járó kérdésfelvetés sem.

Hivatkozik az előterjesztő az Alkotmánybíróság 2/1993. (I. 22.) AB határozatára, amely az alkotmánymódosítást eredményező népszavazásnak mind a nyílt, mind a burkolt formáját alkotmányellenesnek nyilvánította.

Az előterjesztő azzal együtt irányadónak tekinti ezt a döntést, hogy időközben alkotmánymódosításra és új törvény megalkotására került sor a népszavazás kérdésében. Álláspontja megerősítését látja az 1997. évi LIX. alkotmánymódosító törvény indokolásában is, amely szerint „a módosítás — több európai ország alkotmányához hasonlóan — az Alkotmányban kívánja megjeleníteni a népszavazás fajtáira, a népszavazás kezdeményezésére jogosultakra, a tiltott tárgyakra, a népszavazás eredményességére vonatkozó legfontosabb szabályokat...”

Ebből az előterjesztő ugyanakkor arra is következtet, hogy az alkotmányos tilalmi felsorolás nem teljes.

Az OVB téves jogértelmezésének tartja tehát azt a határozati indokolást is, mely szerint az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdés *c)* pontja az az egyetlen rendelkezés, amelyet az Alkotmány kifejezetten kiemel mint Alkotmányt érintő tilalmat, és minden mást megenged.

Ezt a kifogást az előterjesztő olyan szűkítő és formális értelmezésnek tekinti, amely nem veszi figyelembe az Alkotmány egészét és összefüggéseit.

A továbbiakban sérelmezi azt is: az aláírásgyűjtő ívből, illetve az OVB-hez benyújtott beadványból nem tűnik ki, hogy azt ügydöntő, kötelezően előírt vagy mérlegelésen alapuló népszavazáshoz kívánják-e felhasználni. Erre csak következtetni lehet. Így az aláírók tájékoztatása nem teljes, holott ez az Alkotmánybíróság határozatának értelmében követelmény.

A kifogás előterjesztője foglalkozik még az Alkotmánybíróság 52/1997. (X. 14.) AB határozatában foglaltakkal, amely kiemeli az Alkotmány 28/C. § (3) bekezdését, hogy ti. az eredményes népszavazás alapján hozott döntés az Országgyűlésre kötelező. Ezt elfogadva az előterjesztő azzal is érvel a konkrét hitelesített kérdéssel összefüggésben, hogy az egy eredményes népszavazás esetén is csupán konkrét jogalkotási célt jelöl meg, amelynek következménye viszont egy komplex — az Alkotmányt és több kétharmados törvényt érintő — jogalkotási folyamatot kényszerít az Országgyűlésre. Ez szintén jogbiztonságot veszélyeztető helyzetet teremt.

Ha tehát a feltett kérdést tartalmazó kérdőív elfogadható is lenne, ezekre a bizonytalanságokra hivatkozással akkor is kiegészítésre szorulna, mert csak úgy jelenthetne valódi kötőerőt a törvényalkotó számára. Vagyis — véleménye szerint — a tájékoztatások hiányában az Nsztv. 10. § c) pontja alapján kellett volna elutasítania az OVB-nek az ív hitelesítését. „A kérdés megfogalmazása” ugyanis „nem felel meg a törvényben foglalt követelményeknek”.

2. Más előterjesztők az OVB határozat elleni kifogásukban abból indulnak ki, hogy az Alkotmány 29/A. § (1) bekezdése szerint a köztársasági elnököt az Országgyűlés választja, e népszavazási kezdeményezés célja ennek az alkotmányos rendelkezésnek a megváltoztatása. Az aláírást kezdeményezők azonban nem nyilatkoztak arról, hogy ügyszó vagy véleménynyilvánító népszavazást kezdeményeznek-e, de feltételezhető, hogy céljuk ügyszó népszavazás megtartása.

Hivatkoznak az előterjesztők a továbbiakban arra, hogy az Alkotmány 25. § (2) bekezdése szerint a törvényhozás joga az Országgyűlést illeti meg, s természetesen az Alkotmány módosítása is az Országgyűlés hatáskörébe tartozik.

Ebből — álláspontjuk szerint — két következtetés vonható le: egyrészt az, hogy mind a törvényhozás, mind az alkotmánymódosítás — mint országgyűlési hatáskörbe tartozó kérdés — „népszavazás tárgya lehet, hacsak a népszavazás megtiltásának nincs külön alkotmányos indoka”, másrészt az következik ebből, hogy a népszavazás csak akkor alkotmányos, ha nem vonja el az Országgyűlés hatáskörét. Rámutatnak arra is, hogy a hatályos Alkotmány nem úgy rendelkezik, hogy bizonyos feltételek mellett a törvényhozás vagy akár az alkotmánymódosítás hatáskörét a népszavazás vehetné át az Országgyűléstől, hanem úgy rendelkezik, hogy bizonyos feltétel(ek) megléte esetén az Országgyűlés hatáskörébe tartozó kérdésekről népszavazást lehet tartani. Feltételként az Alkotmány azt írja elő, hogy a népszavazás kiírására csak olyan kérdéskörben kerülhet sor, amely egyébként az Országgyűlés hatáskörébe tartozik. A népszavazás tehát csak „kiegészíti, de nem veheti át az Országgyűlés döntését. Népszavazással nem lehet közvetlenül, az Országgyűlés döntését megkerülve és azt helyettesítve törvényt alkotni, Alkotmányt módosítani”.

Miután a népszavazás előterjesztői (a legalább 200 000 aláíró választópolgár) nem tartoznak azok közé, akiket az Alkotmány 25. § (1) bekezdése mint törvényalkotás kezdeményezésére jogosultakat felsorol — folytatódik az érvelés —, és az aláírás-kezdeményezés szövege nem is rendelkezik a törvényjavaslat alaki ismérveivel, nincs arra alkotmányos lehetőség, hogy az eredményes népszavazás döntését az Országgyűlés az elutasítást eleve kizáró automatikus eljárásban elfogadja. A 200 000 választópolgár által kezdeményezett, sikeres ügyszó népszavazás pedig ilyen. Az Országgyűlésnek ilyen esetben ugyanis nincs hatásköre elutasító döntést hozni.

Az országgyűlési képviselők minden olyan kérdésben, amelyben az Országgyűlést megilleti a mérlegelés joga, lelkiismeretük szerint szavaznak. „Alkotmányellenes a törvény, illetőleg az alkotmánymódosítás elfogadása, ha a szavazás eredménye a képviselők szavazási szándékától függetlenül, előre biztosított.” Ilyen — a szavazást megkerülő — „döntéshozatali eljárást a magyar Országgyűlés működésének alkotmányos szabályozása nem ismer. A népszavazás nem alkothat törvényt és nem kényszerítheti az Országgyűlést az eredményének megfelelő törvény megalkotására”. Csak akkor alkotmányos a népszavazás, ha kiegészíti, nem pedig kikapcsolja az Országgyűlés döntését. A véleménynyilvánító népszavazás természetesen nem vonja el az Országgyűlés hatáskörét, de „nem valósít meg hatáskörelvonást az ügyszó népszavazás sem abban az esetben, ha érintetlenül hagyja az Országgyűlésnek a képviselők mérlegelési szabadságát feltételező döntését, s csupán kiegészíti azt”.

Ezzel összefüggésben az Alkotmánybíróság 52/1997. (X. 14.) AB határozatára hivatkozással hangsúlyozzák azt is: az a népszavazás, amelynek az a célja, hogy „maga vigyen keresztül törvényalkotást, illetőleg alkotmánymódosítást, nem felel meg az Alkotmánybíróság által tett megállapításnak, nevezetesen, hogy a népszavazás a népszuverenitás gyakorlásának kivételes formája”. Az előterjesztők álláspontja szerint az 52/1997. (X. 14.) AB határozat fenti megállapításának csak „a megerősítő (megállapító vagy jóváhagyó) népszavazás esete tesz eleget”. Az ügyszó népszavazás esetében viszont a népszuverenitás gyakorlásának kivételes formája „számára szükséges feltételek nem állnak fenn..., ha annak kérdése nem az Országgyűlésben vitára bocsátott törvényhez (alkotmánymódosításhoz) kapcsolódik”. Ezért az ügyszó népszavazás többnyire azzal az eredménnyel jár, hogy elvonja az Országgyűlésnek az Alkotmány 25. § (2) bekezdésében foglalt, a törvényhozás jogát tartalmazó hatáskörét.

Alkotmánymódosításra irányuló ilyen, az előterjesztők által meg nem engedhetőnek tartott népszavazásnak szerintük az az alkotmányellenes következménye, hogy az alkotmánymódosítást az Alkotmány 24. § (3) bekezdésében nem szereplő módon teszi lehetővé.

Az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdés c) pontjában megjelölt tilalom, és az Alkotmánybíróság 2/1993. (I. 22.) AB döntésének összefüggéseire tekintettel az előterjesztők ál-

lásponjtja az OVB határozattal szemben az, hogy az AB döntésében foglaltak az Alkotmány módosításáról szóló 1997. évi LIX. törvény nyomán sem változtak, ellenkezőleg, az Alkotmánybíróságnak az alkotmánymódosítást követő 52/1997. (X. 14.) és 64/1997. (XII. 17.) AB határozata megerősítette azt a korábbi álláspontját, mely szerint a népszavazás nem irányulhat az Alkotmány módosítására.

Mindezek alapján a kifogásokat előterjesztők azt kérelmezték, hogy az Alkotmánybíróság semmisítse meg az OVB aláírást hitelesítő döntését, és kötelezze új eljárás lefolytatására.

III.

Az Alkotmánybíróság a kifogások érdemi vizsgálata előtt a következőket állapította meg:

Az Alkotmánybíróságnak a jelen ügyben irányadó hatáskörét az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) I. fejezetének 1. § *h*) pontjában foglaltaknak megfelelően a Ve. 130. §-a állapítja meg.

Az Alkotmánybíróság rámutat arra, hogy amíg az Abtv. az 1. § *a*)—*g*) pontjaiban felsorolt alkotmánybírósági hatáskörökre vonatkozóan az Abtv. a 21. §-ában és az egyes hatásköreire nézve a IV. fejezetében részletes eljárási szabályokat ad, addig az 1. § *h*) pont szövegéből az következik, hogy a hatáskör megállapítását és az eljárási szabályozást arra a külön törvényre bízta, amely valamely eljárást az Alkotmánybíróság hatáskörébe utal.

Az Nsztv. szerint az országos népszavazást elindító eljárás érdekében összeállított kérdések aláírásgyűjtő íveinek hitelesítését az Országos Választási Bizottság végzi. A hitelesítés során a kérdést (Nsztv. 10. §), az ívek formai előírásait (Ve. 118. §) vizsgálja. Ennek eredményeként határozatot hoz. A döntés ellen kifogás nyújtható be az Alkotmánybírósághoz. Az Alkotmánybíróság a meghozott határozatot „helybenhagyja, vagy azt megsemmisíti, és az Országos Választási Bizottságot új eljárás lefolytatására utasítja” [Ve. 130. § (3) bekezdés].

Az Alkotmánybíróságnak a formai és tartalmi követelményeknek megfelelő kifogások alapján lefolytatott eljárása jogorvoslati eljárás.

Az Alkotmánybíróság a jelen aláírásgyűjtő ív és az abban feltett kérdés hitelesítésére irányuló eljárásban természetesen vizsgálja, hogy a beérkezett kifogások megfelelnek-e a Ve. 78. § (2) bekezdésében foglalt feltételeknek, és az OVB az aláírásgyűjtő ív hitelesítési eljárásában az Alkotmánynak és az irányadó törvényeknek megfelelően járt-e el.

Eljárása során azonban az Alkotmánybíróság e feladatát — ez esetben is — „alkotmányos jogállásával és rendeltetésével összhangban” látja el (1220/H/1992. AB határozat, ABH 1992. 630., 631.).

IV.

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 10/1999. (IV. 14.) OVB határozata ellen a törvényes határidőben benyújtott kifogások alapján az Alkotmánynak, a Ve.-nek és az Nsztv.-nek a következő rendelkezéseit vizsgálta meg:

Alkotmány 2. § (2) bekezdés: „A Magyar Köztársaságban minden hatalom a népé, amely a népszuverenitást választott képviselői útján, valamint közvetlenül gyakorolja.”

Alkotmány 19. § (1) bekezdés: „A Magyar Köztársaság legfelsőbb államhatalmi és népképviselői szerve az Országgyűlés.”

(2) bekezdés: „Az Országgyűlés a népszuverenitásból eredő jogait gyakorolva biztosítja a társadalom alkotmányos rendjét, meghatározza a kormányzás szervezetét, irányát és feltételeit.”

(3) bekezdés: „E jogkörében az Országgyűlés

- a) megalkotja a Magyar Köztársaság Alkotmányát;
- b) törvényeket alkot;

(...)

k) megválasztja a Köztársaság elnökét, a miniszterelnököt, az Alkotmánybíróság tagjait, az országgyűlési biztosokat, az Állami Számvevőszék elnökét és alelnökeit, a Legfelsőbb Bíróság elnökét és a legfőbb ügyészt;...”

Alkotmány 24. § (3) bekezdés: „Az Alkotmány megváltoztatásához, valamint az Alkotmányban meghatározott egyes döntések meghozatalához az országgyűlési képviselők kétharmadának a szavazata szükséges.”

Alkotmány 28/B. § (1) bekezdés: „Országos népszavazás és népi kezdeményezés tárgya az Országgyűlés hatáskörébe tartozó kérdés lehet.”

Alkotmány 28/C. § (1) bekezdés: „Országos népszavazást döntéshozatal vagy véleménynyilvánítás céljából lehet tartani, a népszavazás elrendelésére kötelezően vagy mérlegelés alapján kerül sor.”

(2) bekezdés: „Országos népszavazást kell tartani legalább 200 000 választópolgár kezdeményezésére.”

(3) bekezdés: „Ha az országos népszavazást el kell rendelni, az eredményes népszavazás alapján hozott döntés az Országgyűlésre kötelező.”

(4) bekezdés: „Mérlegelés alapján országos népszavazást a köztársasági elnök, a Kormány, az országgyűlési képviselők egyharmada vagy 100 000 választópolgár kezdeményezésére az Országgyűlés rendelhet el.”

(5) bekezdés: „Nem lehet országos népszavazást tartani:

a) a költségvetésről, a költségvetés végrehajtásáról, a központi adónevekről és illetékekről, a vámokról, valamint a helyi adók központi feltételeiről szóló törvények tartalmáról,

b) hatályos nemzetközi szerződésből eredő kötelezettségekről, illetve az e kötelezettségeket tartalmazó törvények tartalmáról,

c) az Alkotmány népszavazásról, népi kezdeményezésről szóló rendelkezéseiről,

d) az Országgyűlés hatáskörébe tartozó személyi és szervezetalakítási (-átalakítási, -megszüntetési) kérdésekről,

e) az Országgyűlés feloszlásáról,

f) a Kormány programjáról,

g) hadiállapot kinyilvánításáról, rendkívüli állapot és szükségállapot kihirdetéséről,

h) a fegyveres erők külföldi vagy országon belüli alkalmazásáról,

i) a helyi önkormányzat képviselő-testületének feloszlásáról,

j) a közkegyelem gyakorlásáról.”

Nsztv. 10. §: „Az Országos Választási Bizottság megtadja az aláírásgyűjtő ív hitelesítését, ha

a) a kérdés nem tartozik az Országgyűlés hatáskörébe,

b) a kérdésben nem lehet országos népszavazást tartani,

c) a kérdés megfogalmazása nem felel meg a törvényben foglalt követelményeknek,

d) az aláírásgyűjtő ív nem felel meg a választási eljárásról szóló törvényben foglalt követelményeknek.”

Nsztv. 13. § (1) bekezdés: „A népszavazásra feltett konkrét kérdést úgy kell megfogalmazni, hogy arra egyértelműen lehessen válaszolni.”

(2) bekezdés: „A konkrét kérdést a kezdeményezésben megfogalmazott formában kell népszavazásra bocsátani.”

Ve. 78. § (2) bekezdés: „A kifogásnak tartalmaznia kell a törvénysértés bizonyítékainak megjelölését és a kifogás benyújtójának értesítési címét. A hiányosan benyújtott kifogást érdemi vizsgálat nélkül el kell utasítani.”

Ve. 116. § (4) bekezdés: „Az I—IX. fejezet, valamint az 89. § rendelkezéseit az országos népszavazáson a jelen fejezetben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.”

Ve. 117. §: „Az Országos Választási Bizottság a jogszabályi feltételeknek megfelelő aláírásgyűjtő ívet, illetőleg kérdést a benyújtástól számított harminc napon belül hitelesíti.”

Ve. 118. § (2) bekezdés: „Valamennyi aláírásgyűjtő ívet a népszavazásra javasolt kérdéssel kell kezdeni. Az aláírássoknak a kérdéssel azonos oldalon kell szerepelniük.”

Ve. 130. § (1) bekezdés: „Az Országos Választási Bizottságnak az aláírásgyűjtő ív, illetőleg a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése ellen az Alkotmánybírósághoz lehet kifogást benyújtani.”

(...)

(3) bekezdés: „Az Alkotmánybíróság a kifogást soron kívül bírálja el. Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság, illetőleg az Országgyűlés határozatát helybenhagyja, vagy azt megsemmisíti, és az Országos Választási Bizottságot, illetőleg az Országgyűlést új eljárásra utasítja.”

V.

Az Alkotmánybíróságnak a jelen ügy kapcsán arról kellett állást foglalnia, hogy az Alkotmány módosítható-e népszavazás útján. Az OVB 10/1999. (IV. 14.) OVB számú határozatában ugyanis úgy foglalt állást, hogy nincs alkotmányossági akadálya az Alkotmány népszavazás útján történő módosításának, hiszen az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdésének taxatív felsorolása kizárólag az Alkotmánynak a népszavazásról és a népi kezdeményezésről szóló rendelkezéseit zárja ki a népszavazás által tilalmazott kérdések közül, s ebből „a contrario” értelmezéssel levonta azt a következtetést, hogy az Alkotmányban szabályozott bármely más kérdés — amelyre nem vonatkozik kizáró ok — népszavazás tárgya lehet.

1. Az Alkotmánybíróság már számos határozatában foglalkozott a képviseleti és a közvetlen hatalomgyakorlás egymáshoz való viszonyával és elvi jellegű megállapításokat is megfogalmazott a két hatalomgyakorlási forma viszonyára. Az Alkotmánybíróság a 2/1993. (I. 22.) AB határozatban értelmezte azt az alkotmányi rendelkezést, amely a népszuverenitás gyakorlásának két formáját tartalmazza. Az Alkotmány 2. § (2) bekezdése szerint: „A Magyar Köztársaságban minden hatalom a népé, amely a népszuverenitást választott képviselői útján, valamint közvetlenül gyakorolja.” E rendelkezés alapján az Alkotmánybíróság rámutatott arra, hogy „az Alkotmányból levezethető általános elv az Országgyűlés által történő hatalomgyakorlás. Ehhez képest a népszavazással való döntés kivételes”. Megállapította egyben, „hogy a Magyar Köztársaságban a népszavazás — hasonlóan más parlamentáris államok alkotmányos rendszeréhez — az Alkotmány keretei között a parlamenti hatalomgyakorlás kiegészítésére, annak befolyásolására szolgáló intézmény... A népszavazás a parlamentáris rendszerben a hatalom képviseleti gyakorlásának kiegészítésére, befolyásolására irányul, tehát komplementer jellegű” [2/1993. (I. 22.) AB határozat, ABH 1993. 33., 36—37.]. Az Alkotmánybíróság e határozatának rendelkező részében — többek között — megfogalmazta azt is, hogy „a népszuverenitásból fakadó jogoknak mind az Országgyűlés, mind népszavazás útján történő gyakorlása csak az Alkotmány rendelkezéseinek megfelelően történhet. A népszavazásra bocsátott kérdés nem foglalhat magában burkolt alkotmánymódosítást” (ABH 1993. 33.).

E határozat elfogadását követően az Alkotmányt módosító 1997. évi LIX. törvény — alkotmányi szinten — „újraszabályozta” az országos népszavazás és népi kezdeményezés intézményét. Az Alkotmánybíróság az 52/1997. (X. 14.) AB határozatában már e szabályozás alapján folytatott alkotmányossági vizsgálatot. Az akkor vizsgált és eldöntött kérdés az volt, hogy az azonos kötőerejű — tehát két kötelező vagy két mérlegelési jogkörbe tartozó — kezdeményezés, illetőleg a nem azonos kötőerejű, hanem egy kötelező és egy mérlegelési jogkörbe tartozó kezdeményezés versengése esetén milyen elvek szerint lehet és kell

alkotmányosan eljárni. Ebben a határozatában az Alkotmánybíróság az azonos kérdésre irányuló különböző típusú népszavazási kezdeményezések egymáshoz való viszonyát vizsgálta, de nem foglalt állást a népszavazásra bocsátandó kérdések alkotmányossága tekintetében. Az Alkotmánybíróság a képviseleti és a népszavazás útján történő hatalomgyakorlás viszonyával kapcsolatosan a 2/1993. (I. 22.) AB határozatban kifejtett álláspontját — a lényegét illetően — e határozatában sem módosította, amikor kimondta: „A közvetlen hatalomgyakorlás a népszuverenitás gyakorlásának kivételes formája, amely azonban kivételes megvalósulása eseteiben a képviseleti hatalomgyakorlás fölött áll” (ABH 1997. 331.).

Az Alkotmánybíróság e határozatában azt is hangsúlyozta, hogy „az Alkotmány a képviseleti és közvetlen hatalomgyakorlás között nem osztja meg a hatásköröket úgy, hogy bizonyos kérdések csak az egyikre, illetve csak a másikra tartoznának” (ABH 1997. 331., 340.). Az Alkotmánybíróság fenntartotta tehát korábbi álláspontját, amely szerint az alkotmányos berendezkedést továbbra is az jellemzi, hogy a képviseleti szervek hatásköre elvileg teljes és általános, ehhez képest a közvetlen demokrácia intézményei kivételesek.

Ugyanakkor az Alkotmánybíróság a jelen ügy vizsgálata kapcsán szükségesnek tartja hangsúlyozni, hogy az 52/1997. (X. 14.) AB határozata — a konkrét alkotmányossági problémával szoros összefüggésben — azt mondta ki, hogy a kötelezően elrendelendő népszavazás csak kivételes megvalósulása eseteiben áll a képviseleti hatalomgyakorlás felett. Ez a kivételes megvalósulás pedig alkotmányosnak akkor tekinthető, ha a népszavazásra bocsátott kérdés összhangban áll az Alkotmánnyal, és e kérdést legalább 200 000 választópolgár hitelesített aláírásával támogatja. E határozatában tehát az Alkotmánybíróság nem foglalt állást abban a kérdésben, hogy az Alkotmány ilyen népszavazással módosítható-e.

Az OVB által hitelesített kérdés — megfelelő támogatottság és érvényes, valamint eredményes népszavazás esetén — közvetlenül az Alkotmányban foglalt egyes rendelkezések [Alkotmány 19. § (3) bekezdés *k*) pontja és 29/A. § (1) bekezdése] megváltoztatását, illetőleg ennek következményeként az Alkotmánynak a köztársasági elnök megválasztására kialakított szabályai módosítását eredményezné. Az elbírálandó alkotmányossági probléma tehát abban foglalható össze, hogy az Alkotmány 1997. évi, a LIX. törvénnyel történt módosítását követően, a hatályos Alkotmány rendszerében a választópolgári kezdeményezés nyomán alkotmányosan népszavazásra bocsátható-e olyan kérdés, amely nyíltan vagy burkoltan a közjogi berendezkedés alapjául szolgáló Alkotmány módosítására vonatkozik.

2. Az Alkotmánybíróság rámutat arra, hogy az 1997. évi LIX. törvénnyel végrehajtott alkotmánymódosítás nem érintette az Alkotmánynak a közjogi berendezkedés alapjait meghatározó rendelkezéseit. Nem változott az Alkot-

mány 2. §-a, változatlanok maradtak az állami berendezkedés és a hatalommegosztás alkotmányos keretei, az Alkotmány változatlanul rögzíti a parlamentáris kormányformát.

Az Alkotmánybíróság 1993-ban adott és azóta fenntartott értelmezése a népszavazás kiegészítő jellegéről az Alkotmányban rögzített parlamentáris kormányforma lényegéből következik. A parlamentáris kormányformának a képviselet útján való hatalomgyakorlás a meghatározó formája. A közvetlen hatalomgyakorlás ebben az alkotmányos berendezkedésben szükségszerűen kiegészítő, másodlagos forma. Az Alkotmány módosítása után is meghatározó jellegű az a korábbi alkotmánybírósági határozatokban kifejezésre juttatott álláspont, mely szerint az Alkotmány a képviseleti és a közvetlen hatalomgyakorlás között nem osztja meg a hatásköröket úgy, hogy meghatározott kérdések csak az egyikre vagy csak a másikra tartoznának. Az 52/1997. (X. 14.) AB határozat megállapította, hogy az alkotmánymódosítás beiktatott az Alkotmányba kétféle hatáskörmegosztási szabályt, „ezek egyike tartalmi: a 28/C. § (5) bekezdése meghatározza, hogy milyen tárgykörökről nem lehet népszavazást tartani. A másik hatásköri szabály eljárási, amely az említett tiltott körön kívül, a kötelező népszavazás elrendelését 200 000 választópolgár kezdeményezéséhez köti a (2) bekezdésben” (ABH 1997. 331., 340—341.).

Az Alkotmánybíróság azonban ebben a határozatában nem vizsgálta azt sem, hogy levezethető-e az Alkotmányból a parlamentáris berendezkedés lényegéből és a két hatalomgyakorlási forma jellegéből — az alkotmányozás (az alkotmánymódosítás) tekintetében — további tartalmi hatáskörmegosztási elv.

Az Alkotmány mint alaptörvény, amely az állami berendezkedés alapját, az állam és polgárainak viszonyát szabályozza, csak az Alkotmány rendszerén belül, az Alkotmány által feljogosított alkotmányozó hatalom által, az Alkotmányban meghatározott eljárás szerint módosítható. Az Alkotmány az Országgyűlés hatáskörén belül megkülönböztetetten szabályozza az alkotmányozást. Az Alkotmánybíróság több határozatában megállapította, hogy az Alkotmány megalkotása és megváltoztatása kizárólag az Országgyűlés jogkörébe tartozik, és az Országgyűlés e jogkörében alkotmányosan az alkotmánymódosításra irányadó eljárási és határozathozatali követelmények betartásával, alkotmánymódosításra irányuló közvetlen és kifejezett alkotmányozó hatalmi rendelkezés alapján járhat el [1260/B/1997. AB határozat, ABH 1998. 816., 819.; 30/1998. (VI. 25.) AB határozat, ABH 1998. 220., 234.]. A szervezeti azonosság ellenére az Alkotmány rendelkezései alapján különbséget kell tenni az alkotmányozó és a törvényhozó hatalom között. Amikor az Országgyűlés az Alkotmány 19. § (3) bekezdés *a*) pontjában rögzített hatáskörében jár el, alkotmányozó hatalmat gyakorol az Alkotmány 24. § (3) bekezdésében szabályozott eljárás szerint. Az Alkotmány e rendelkezései egyértelműen az Országgyűlés hatáskörébe utalják az Alkotmány elfogadásáról és

módosításáról való döntést. Ebből az következik, hogy az Alkotmány — választópolgári kezdeményezésre — népszavazással nem módosítható. Az Alkotmány alapján az Alkotmány rendelkezéseinek megállapítása az Országgyűlés hatásköre volt és maradt az 1997-es alkotmánymódosítást követően is. A népszavazással kapcsolatos alkotmánymódosítás során az Országgyűlés mint az alkotmányozó hatalom nem határozta meg a népszavazásnak az alkotmányozásban betöltött szerepét, azaz, nem bírálta felül az Alkotmánybíróság által a 2/1993. (I. 22.) AB határozatban megállapított követelményt, mely szerint népszavazással nem lehet az Alkotmányt módosítani.

Az alkotmányozási eljárás nemzetközi áttekintése alapján is azt állapíthatta meg az Alkotmánybíróság, hogy a népszavazás általában kiegészítő alkotmányozó hatalomként van jelen az alkotmányozás folyamatában; a népszavazás funkciója csaknem kizárólag a képviselő által elfogadott alkotmányszöveg megerősítése vagy elvetése.

Mindezeket figyelembe véve megállapítható, hogy az Alkotmány módosítására irányuló kérdésben nem írható ki választópolgári kezdeményezésre olyan népszavazás, amely az Országgyűlésre kötelező volta miatt elvonná az Országgyűlés alkotmányozó hatáskörét.

3. Az Alkotmánybíróság a következőkben azt vizsgálta, hogy az OVB által elbírált kérdésben az aláírásgyűjtéssel kezdeményezett népszavazás eredményezheti-e az Országgyűlés alkotmányozó hatáskörének elvonását.

Az Alkotmány 28/C. § (2) és (3) bekezdése alapján a választópolgárok által kezdeményezett népszavazás esetén a kezdeményezők, illetve a tőlük összegyűjtött és hitelesített aláírások számától függ az, hogy az érvényes és eredményes népszavazás eredménye kötelező-e az Országgyűlésre vagy sem. Az Alkotmány megfelelő szabályai úgy rendelkeznek, hogy ha az összegyűjtött aláírások száma a 200 000-t meghaladja, a népszavazást kötelező elrendelni, és ebben az esetben a népszavazás eredménye köti az Országgyűlést. A választópolgárok által kezdeményezett, olyan kérdésben kiírt népszavazás esetén, amely népszavazás az Alkotmány módosítására irányul, ha összegyűlik a megfelelő számú aláírás, az eredményes népszavazás — mivel a népszavazás eredménye köti az Országgyűlést —, gyakorlatilag az Alkotmány módosítása tárgyában való döntést is jelenti. Ebben az esetben tehát a népszavazás, és nem az Országgyűlés határozza meg az érintett alkotmányi rendelkezés tartalmát, azaz a népszavazás az Országgyűlés helyett — annak az Alkotmány 24. § (3) bekezdésében foglalt hatáskörét elvonva — módosítja az Alkotmányt. A népszavazásra bocsátandó kérdés megfogalmazásakor, a kérdés hitelesítésekor, az aláírásgyűjtés megkezdésekor nem ítélt meg, hogy az aláírásgyűjtés fakultatív vagy kötelező és ügydöntő népszavazáshoz vezet-e. Sem az aláírásgyűjtés szervezői, sem a népszavazást elrendelő Országgyűlés nem rendelkezik befolyással a választópolgárok által kezdeményezett népszavazás jellegére. A népszavazás kötelező és ügydöntő jellege — az Alkotmány hivatkozott

rendelkezéseiből következően — az aláírások számától függ, ezért a népszavazásra bocsátandó kérdés hitelesítésekor számolni kell azzal, hogy a választópolgári kezdeményezés eredménye kötelező és ügydöntő népszavazás lesz.

Mindezek alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy — mivel az aláírásgyűjtés az aláírók számától függően az Alkotmány 28/C. § (2)—(3) bekezdése alapján kötelező és ügydöntő népszavazás elrendeléséhez vezethet — az Alkotmány módosítására irányuló kérdésben választópolgárok által kezdeményezett népszavazásnak nincs helye.

4. A kifejtettekre tekintettel nem helytálló az OVB határozatának a kérdés hitelesítése mellett szóló indoklása, mely szerint az Alkotmány módosítása nem szerepel az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdésében szabályozott kizáró okok között, és azt, hogy az alkotmányozói akarat nem is irányulhatott az alkotmánymódosítási kérdések kizárására, bizonyítja e rendelkezés c) pontja, amely csak az Alkotmánynak az országos népszavazás és népi kezdeményezésre vonatkozó szabályait sorolja a tiltott kérdések közé.

Az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdése a népszavazásra nem bocsátható kérdéseket határozza meg. Ezekben a kérdésekben sem kötelező, sem fakultatív, sem ügydöntő, sem véleménynyilvánító népszavazásnak nincs helye. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint azonban az Alkotmányból — a taxatív módon felsorolt tiltott kérdéskörön kívül — a népszavazásnak más korlátai is levezethetők. A kifejtettek alapján alkotmánymódosítási kérdésekben sem kizárt a népszavazás elrendelése, de az a népszavazásnak csak olyan formája lehet, amely nem ad módot arra, hogy a népszavazás átvegye az Országgyűlés alkotmányozó hatáskörét, és nem zárja ki azt, hogy az Országgyűlés döntsön az Alkotmány megváltoztatásáról. Az ügydöntő (megerősítő) népszavazás elrendelésére csak az Országgyűlés alkotmányozási (alkotmánymódosítási) eljárását követően kerülhet sor.

5. Az előzőekben kifejtettek alapján az Alkotmánybíróság megállapította: a jelen eljárásban vizsgált, népszavazásra feltett kérdés, amely az Országgyűlés kizárólagos alkotmányozói jogkörébe tartozó — az Országgyűlés által választott köztársasági elnöki intézményre vonatkozó — alkotmányos rend megváltoztatásának, az Alkotmány 29/A.—29/D. §-okba foglalt rész kifejezett módosításának kényszerét eredményezheti, az Alkotmány 24. § (3) bekezdésében foglaltakkal ellentétes, ezért az Nsztv. 10. § b) pontjára figyelemmel, az aláírásgyűjtő ív nem hitelesíthető.

Erre tekintettel az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az Országos Választási Bizottságnak az országos népszavazás kitzűzésére irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldányának, illetőleg az azon szereplő kérdés hitelesítése tárgyában hozott 10/1999. (IV.14.) OVB számú határozata alkotmánysértő, ezért azt megsemmisítette és az Országos Választási Bizottságot új eljárás lefolytatására utasította.

E döntésére tekintettel az Alkotmánybíróság nem tartotta szükségesnek az indítványok további részének tartalmi vizsgálatát.

6. Az Alkotmánybíróság jelen határozatát az Abtv. 41. §-a alapján a Magyar Közlönyben közzétenni rendelte.

Dr. Németh János s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
előadó alkotmánybíró

Dr. Bagi István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Czúcz Ottó s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Erdei Árpád s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Harmathy Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Strausz János s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Tersztyánszkyne
dr. Vasadi Éva s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 316/H/1999/10.

A Kormány határozatai

A Kormány 1074/1999. (VII. 7.) Korm. határozata

a bűncselekmények áldozatai és hozzátartozóik védelme, káruk megtérülése, enyhítése érdekében teendő jogalkotási feladatokról és egyéb intézkedésekről

A Kormány — elfogadva az Egyesült Nemzetek Szervezetének (ENSZ), az Európa Tanácsnak (ET) és az Európai Uniónak (EU) a bűncselekmények áldozatai állami és társadalmi gyámolítását előmozdító rangos dokumentumaiban megfogalmazott elveket, ajánlásokat — a bűncselekmények, különösen a súlyos, erőszakos bűncselekmények sértettjei és hozzátartozói (a továbbiakban együtt: áldozatok) érdekei hatékonyabb érvényesítésének elősegítése, támogatása, a jogsértések erkölcsi, egészségügyi és anyagi következményeinek enyhítése, orvoslása végett az alábbiakról határoz:

1. A Kormány felhívja az igazságügy-minisztert, hogy vizsgálja felül a büntető jogszabályokat annak érdekében, hogy a bűncselekmények áldozatai eljárási jogait a büntetőeljárás keretében hatékonyabban érvényesíthessék, s a bűncselekmény folytán keletkezett káruk a lehető legrövidebb időn belül megtérüljön, személyes biztonságuk fokozódjon.

Ennek során a következő intézkedések szükségesek:

a) meg kell vizsgálni, hogy a Büntető Törvénykönyv rendelkezései közé miként illeszthetők bele olyan szabályok, amelyekkel a bűncselekménnyel okozott sérelmek — elsősorban az áldozatokat ért anyagi károk — jóvátétele esetén az elkövetővel szemben enyhébb felelősségre vonást tesznek lehetővé;

b) az olyan normák rögzítését, amelyek révén a büntetőjogi szankciók érvényesítése eredményeként befolyt bevétel, illetőleg az elítéltnak a büntetés végrehajtása során végzett munkájának ellenértéke — részben vagy egészben — a bűncselekmény áldozatát illethetné;

c) meg kell vizsgálni, hogy a Büntető Törvénykönyv jelenlegi rendelkezései biztosítják-e a büntetőeljárásban részt vevő személyek, illetve az eljárást folytató hatóság tagjainak megfelelő büntetőjogi védelmét;

d) meg kell vizsgálni továbbá a bűncselekmények, különösen a súlyos, erőszakos bűncselekmények miatt folyó büntetőeljárások sértettjei, terhelő vallomást tevő tanúi értesítésének kötelezettségét megeremlítő szabály megfogalmazásának szükségességét annak érdekében, hogy — az érintettek kérelmére — a sértett, a tanú időben értesülhessen a szabadságvesztésre ítélt elkövető várható szabadulásiának időpontjáról;

e) a büntetőeljárási szabályok felülvizsgálata során olyan rendelkezések megalkotására kell törekedni, amelyek szerint a vád képviselőjét ellátó ügyész számára lehetővé válna a bűncselekmények áldozatait vagy jogutódjait megillető magánjogi igény érvényesítése minden olyan esetben, amikor ezen igény elbírálása a büntetőeljárás gyors befejezéséhez fűződő érdeket egyébként nem veszélyezteti.

Felelős: igazságügy-miniszter

Határidő: 2001. június 30.

2. A Kormány felhívja az érintett minisztereket, hogy vizsgálják felül, milyen büntetőeljárás-jogi vagy idegenrendészeti jogi szabályok megfogalmazása szükséges, amelyek alkalmazásával a prostitúcióra kényszerített illegális migránsokkal szemben folytatott idegenrendészeti eljárás során meghozott kiutasítást elrendelő határozat végrehajtását a kerítés, a kintartottság, az üzletszerű kéjelgés elősegítése, az emberkereskedelem, az embercsempészség, a tiltott pornográf felvételek készítése miatt folyó büntetőeljárás befejezéséig — fontos bűnüldözési érdekből — fel lehessen függeszteni. A szabályozásnak rögzítenie kell az érintett külföldi magyarországi tartózkodása (megélhetése) indokolt költségei fedezésének biztosítását szolgáló rendelkezéseket is.

Felelős: belügyminiszter
igazságügy-miniszter

Határidő: 1999. december 31.

3. A Kormány szükségesnek tartja a büntetőeljárásban résztvevők, valamint az eljárást folytató hatóság tagjai személyi védelme elrendelésének feltételeiről és végrehajtásának szabályairól szóló 34/1999. (II. 26.) Korm. rendelet

hatályosulása gyakorlati tapasztalatainak megvizsgálását, s ennek eredményétől függően a tanúvédelem további formáit — így az új személyazonosság, illetve lakóhely megteremtését is — lehetővé tevő jogszabályok megalkotását; az ilyen szabályok kidolgozása esetén törekedni kell a szervezett bűnözés visszaszorítására irányuló nemzetközi együttműködés lehetőségeinek bővítésére.

Felelős: belügyminiszter
igazságügy-miniszter

Határidő: a gyakorlati tapasztalatok megvizsgálására:
2001. június 30.
a szükséges jogszabályok előterjesztésére:
2001. december 31.

4. A Kormány szükségesnek tartja az olyan közigazgatási szabályok megalkotását, amelyek szerint az érintett miniszterek által meghatározott, a fokozott kriminális veszélynek kitett tevékenységet folytatni kívánó üzletek (gazdálkodó szervezetek) nem kaphatnának működési engedélyt a rendőrség előzetes szakhatósági hozzájárulása nélkül, nem működhetnének tovább e szakhatósági hozzájárulás megvonása esetén.

Felelős: gazdasági miniszter
belügyminiszter

Határidő: az érintett üzletek (gazdálkodó szervezetek) körének meghatározására:
2000. február 28.
a jogszabályok módosítására irányuló előterjesztések készítésére:
2000. június 30.

5. Törekedni kell arra, hogy a polgár által igazolható, az élet-, illetőleg a vagyonvédelmi célú beruházásra fordított kiadásokat adóalapot csökkentő tényezőként lehessen figyelembe venni. Emellett meg kell vizsgálni azt is, hogy az ilyen bűncselekmények áldozatainak javát szolgáló egészségügyi, rehabilitációs kezelések költségeinek megtérítésére milyen módon kötelezhető az elkövető.

Felelős: pénzügyminiszter
Miniszterelnöki Hivatal vezető miniszter
egészségügyi miniszter
szociális és családgazdasági miniszter

Határidő: a jogszabályok felülvizsgálatára:
2000. február 28.
a jogszabályok módosítására irányuló előterjesztések elkészítésére:
2000. június 30.

6. A Kormány

a) megállapítja, hogy a bűncselekmények áldozataival a hatósági vagy más eljárás keretében foglalkozó, irányítása alatt álló szervezeteknek, így különösen a bűnüldözéssel, bűnmegelőzéssel, közrendvédelemmel, idegenrendszerttel, menekültügygel, gyermek- és családvédelemmel, szociális és egészségügyi ellátással megbízott szervezeteknek (a továbbiakban: az áldozatok ügyeiben eljáró hatóságok és más állami szervek) a munkájuk során segíteniük kell a bűncselekmények áldozatait annak érdekében, hogy —

büntetőeljárás jogaik és kötelezettségeik megismerésén túl — átfogó ismereteket szerezhessenek a szociális, a gazdasági, az egészségügyi szolgáltatásokról, a jogi tanácsadás, segítségnyújtás további lehetőségeiről, az áldozatokat segítő társadalmi szervezetek más szolgáltatásairól, s azok igénybevételeének módjáról. E célból az érintett szervezeteknek — a média segítségével is igénybe véve — széles körű propagandatevékenységet kell kifejteniük; gondoskodniuk kell olyan ismeretterjesztő anyag (szórólap) elkészítéséről is, amely birtokában a bűncselekmény áldozatai — az adott bűncselekménytípus sajátosságaihoz igazodva — az adott szolgáltatás nyújtásával egyidejűleg tájékozódhatnak a számukra szükséges és lehetséges további szolgáltatásokról, teendőikről;

Felelős: belügyminiszter
egészségügyi miniszter
igazságügy-miniszter
pénzügyminiszter
szociális és családgazdasági miniszter

Határidő: folyamatos

b) szükségesnek tartja az áldozatvédelemben érintett hatóságoknál és más szervezetnél a leginkább veszélyeztetett áldozati körrel foglalkozó ügyintézői rendszer kiépítését, a kiskorú áldozatok ügyeiben pedig — a munkavállalók hátrányos megkülönböztetésének tilalmát nem sértve — a nő munkatársak szerepének fokozását, továbbá a családgondozói hálózat feladatkörének bővítését;

Felelős: belügyminiszter
egészségügyi miniszter
ifjúsági és sportminiszter
igazságügy-miniszter
pénzügyminiszter
szociális és családgazdasági miniszter

Határidő: 2000. június 30.

c) egyetért azzal, hogy az áldozatok ügyeiben eljáró hatóságok és más állami szervek munkájában a sértetteket, különösen az erőszakos bűncselekmények áldozatait esetlegesen érintő intézkedéseket, az e személyek közreműködését igénylő eljárási cselekményeket az áldozatok emberi méltóságát, érzéseit kímélő, ugyanakkor a közreműködésüket elősegítő körülmények között kell végrehajtani. Ennek érdekében meg kell vizsgálni, milyen intézkedések igénybevétele szükséges és lehetséges az érintettek kímélete érdekében, majd ennek eredményeként ki kell dolgozni az ilyen intézkedések módszereit, meg kell teremteni a végrehajtás feltételeit;

Felelős: belügyminiszter
ifjúsági és sportminiszter
igazságügy-miniszter
pénzügyminiszter
szociális és családgazdasági miniszter

Határidő: az áldozatkímélő intézkedések szükségességének megvizsgálására:
2000. február 28.
a végrehajtás feltételeinek megteremtésére:
2000. augusztus 31.

7. a) A Kormány egyetért azzal, hogy büntetőeljárásokkal, az áldozatok ügyeiben folyó közigazgatási eljárásokkal párhuzamosan, s azokat követően is teret kell engedni az áldozatokat segítő-támogató egyházi és egyéb társadalmi szervezetek munkájának. Ennek érdekében — szükség esetén megfelelő jogi szabályok megalkotásával — meg kell határozni azt, hogy e szervezetek miképpen, milyen eljárási rendben, milyen szabályok szerint, pontosan milyen célokat követve működhetnek együtt. Meg kell vizsgálni továbbá azt is, hogy milyen pénzügyi erőforrások mozgósíthatók az áldozatokat segítő, támogató egyházi és egyéb szervezetek támogatására.

b) Az érintett miniszterek az áldozatok ügyeiben eljáró hatóságok és más állami szervek, valamint az egyházi, illetve más társadalmi szervezetekkel való hatékonyabb együttműködés érdekében törekedjenek a jelenleg is biztosított jogi lehetőségek jobb kihasználására, továbbá vizsgálják meg, az érintettek milyen feltételekkel, milyen tartalommal köthetnek együttműködési megállapodásokat.

Felelős: belügyminiszter
igazságügy-miniszter
Miniszterelnöki Hivatalt vezető miniszter
nemzeti kulturális örökség minisztere
pénzügyminiszter
szociális és családpolitikai miniszter

Határidő: jelentésre: 2000. február 28.,
illetve azt követően folyamatos

8. A Kormány kiemelt figyelmet szentel a kriminálisan veszélyeztetett migránsok, különösen a nemzetközi emberkereskedelem kiskorú áldozatai sorsára. Ezért — a migráció, különösen az illegális migráció okainak, módszereinek, a migránsok helyzetének megismerése végett — fontosnak tartja, hogy az ilyen áldozatokkal hivatászerűen foglalkozók a forrás-, illetve a célországokban szervezett tanulmányutak, képzések keretében is szerezhessenek ismereteket. Ezek során törekedni kell a szakemberek cseréjére. Mindennek érdekében az érintett szerveknek célirányosan kell kihasználni az Európai Unió által biztosítani kívánt támogatási lehetőségeket, a nemzetközi együttműködés keretében már meglévő lehetőségeket, illetve törekedniük kell a nemzetközi együttműködés bővítésére.

Felelős: belügyminiszter
egészségügyi miniszter
nemzeti kulturális örökség minisztere
szociális és családpolitikai miniszter

Határidő: folyamatos

9. A Kormány egyetért azzal, hogy a bűncselekmények áldozatainak védelmével kapcsolatos irányítási és egyéb koordinációs feladatokat az Országos Bűnmegelőzési Tanács (OBmT) lássa el. E feladat ellátásához szükséges

igazgatási és adminisztrációs feladatokra a Belügyminisztérium 5 fő státuszt biztosít. Az OBmT éves működéséhez szükséges költségvetési előirányzatot a központi költségvetés terhére évenként, legkorábban a 2000. év költségvetésének tervezése során a Belügyminisztérium fejezetben a 19. fejezeti kezelésű előirányzatok címnél bázisba beépülő előirányzatként kell biztosítani. A Kormány felhívja a belügyminisztert, illetve a pénzügyminisztert, hogy az OBmT működésének segítése, valamint a pontos költségvetési előirányzat megállapítása érdekében az áldozatvédelemmel összefüggő feladatok végrehajtását lehetővé tevő személyi és technikai feltételeket, illetve az e feltételek megteremtését szolgáló költségvetési fedezet nagyságát határozza meg.

Felelős: Országos Bűnmegelőzési Tanács elnöke
belügyminiszter
pénzügyminiszter

Határidő: az áldozatvédelemmel kapcsolatos irányítási és egyéb koordinációs feladatokat meghatározó munkaterv elkészítésére: 2000. február 28., majd azt követően minden év január 20., egyebekben folyamatos; az áldozatvédelemmel összefüggő feladatok végrehajtását lehetővé tevő személyi és technikai feltételek, illetve az e feltételek megteremtését szolgáló költségvetési fedezet nagyságának meghatározására: 1999. július 30.

10. A Kormány a bűncselekmények áldozatainak védelmét szolgáló intézkedések körében továbbra is különös figyelmet szentel a bűncselekmények okozta károk megtérülésének gyakorlatára annak érdekében, hogy e károk a lehető legrövidebb időn belül megtérüljenek. A Kormány — a formális eljárások keretében biztosított lehetőségeken túl — különösképpen segíteni kíván a legsúlyosabb erőszakos bűncselekmények áldozatainak, hogy — az e határozat *mellékletében* meghatározott szempontok szerint, az ott rögzített eljárási rendben — enyhíti az arra rászorulókat ért károkat, ha az őket sújtó anyagi károsodás jóvátétele más forrásból — döntően a jogsértést elkövető kártérítése folytán — nem biztosítható. A Kormány egyetért azzal, hogy a kárenyhítés feladatait, így a kárenyhítést szolgáló pénzeszközök kezelését, a kárenyhítéssel kapcsolatos feladatokat az Országos Közbiztonsági és Bűnmegelőzési Közalapítvány (OKBK) lássa el. E célkitűzés megvalósítása érdekében a Kormány az OKBK áldozatvédelemre, s ennek keretében a kárenyhítés, valamint az áldozatvédelemmel összefüggő működési költségeinek fedezetét az éves költségvetési törvényekben, legkorábban 2000. év költségvetésének tervezése során a Belügyminisztérium költségvetési fejezetben a fejezeti kezelésű előirányzatok között évenként meghatározott összegben kell biztosítani. A Kormány felhívja a belügyminisztert, illetve a pénzügy-

minisztert, hogy az OKBK működésének segítése, valamint a pontos költségvetési előirányzat megállapítása érdekében az áldozatvédelemmel összefüggő feladatok végrehajtását lehetővé tevő személyi és technikai feltételeket, illetve az e feltételek megteremtését szolgáló költségvetési fedezet nagyságát határozza meg.

Felelős: belügyminiszter
pénzügyminiszter

Határidő: az áldozatvédelemmel összefüggő feladatok végrehajtását lehetővé tevő személyi és technikai feltételek, illetve az e feltételek megteremtését szolgáló költségvetési fedezet nagyságának meghatározására:
1999. július 30.

11. A Kormány

a) különös figyelmet fordít az áldozatok ügyeiben eljáró hatóságoknál és más állami szerveknél dolgozó szakemberek különleges képzésére. Ennek érdekében meg kell határozni a tananyag, a képzés tematikáját, formáját, szervezeti kereteit. Az érintett szakemberek felkészítése során a képzésnek az áldozattá válás megelőzésének lehetőségeire, a bűncselekmények áldozatai iránti empátia fejlesztésére, az áldozatokkal való bánásmódra, az érintettek segítségének, támogatásának lehetséges módjaira vonatkozó ismeretek továbbadására kell elsősorban koncentrálnia;

b) olyan rendszeres, az áldozatvédelemmel összefüggő közös képzések szervezését tartja kívánatosnak, amelyeken mind az áldozatok ügyeiben eljáró hatóságok és más állami szervek, mind pedig az áldozatok számára egészségügyi, szociális, gazdasági segítséget és jogi támogatást nyújtó más szervek, illetve társadalmi szervezetek munkatársai egyaránt részt vehetnek;

Felelős: Országos Bűnmegelőzési Tanács elnöke
belügyminiszter
egészségügyi miniszter
oktatási miniszter
pénzügyminiszter
szociális és családügyi miniszter

Határidő: a tananyag, a képzés tematikájának, formájának, szervezeti kereteinek kidolgozására:
2000. június 30.,
illetve a képzés beindulására:
2000. szeptember 1.,
azt követően folyamatos

c) egyetért azzal, hogy a közoktatás szintjeihez igazodva a Nemzeti Alaptanterv részévé kell tenni a bűncselekmények megelőzését, így különösen a kriminális kockázatok felismerését, azok elhárítását, elkerülését szolgáló, a bűnügyi helyzetre, a hazai jogi szabályozásra vonatkozó alapismeretek oktatását. Az oktatásnak — részben a hit-

és erkölcsstan oktatása szerepének erősítése révén — a tanulók erkölcsi fejlődését is szolgálnia kell. Az alap-, a közép- és a felsőfokú oktatásban résztvevők felvilágosításában az érintett állami, egyházi és más társadalmi szervezetek közreműködését is igénybe kell venni;

Felelős: oktatási miniszter
belügyminiszter
egészségügyi miniszter
ifjúsági és sportminiszter
pénzügyminiszter
szociális és családügyi miniszter

Határidő: a tananyag, az oktatás tematikájának, formájának, szervezeti kereteinek kidolgozására:
2000. június 30.,
illetve az oktatás beindulására:
2000. szeptember 1.,
azt követően folyamatos

d) felhívja az OBmT elnökét, hogy a belügyminiszterrel közösen a minisztérium irányítása alatt álló, áldozatok ügyeiben eljáró hatóságok munkáját érintően — a média lehetőségeit is kihasználva — olyan kommunikációs stratégiát dolgozzanak ki, amely alkalmas a súlyos, erőszakos bűncselekmények kockázatának kitett személyek áldozattá válása megelőzésének elősegítésére. Ez a tájékoztatás az alapvető ismeretek terjesztése mellett hívja fel a figyelmet az áldozattá válás megelőzését szolgáló magatartási mintákra, különösen — a prostitúciós jellegű, valamint a kábítószerrel, pszichotrop anyagokkal kapcsolatos bűntettek körében — a megtévesztés forrásaira, a szexuális kizsákmányolás, a kábítószerrel való függőség veszélyeire, továbbá az áldozatok helyzetét megkönnyítő segítségnyújtás lehetőségeire.

Felelős: Országos Bűnmegelőzési Tanács elnöke
belügyminiszter

Határidő: a kommunikációs stratégia kidolgozására:
2000. február 28., illetve azt követően
folyamatos

12. A Kormány felhívja az érintett minisztereket, hogy

a) a bűncselekmények áldozatai emberi méltóságának, személyiségi jogai védelme érdekében a sajtóról szóló 1986. évi II. törvény, illetve a rádiózásról és televíziózásról szóló 1996. évi I. törvény (médiatörvény) felülvizsgálata során vizsgálják meg az e törvények hatálya alá tartozó személyek jogi felelősségét megfogalmazó, s azok érvényesítését szolgáló szabályokat abból a szempontból, hogy azok elégségesek-e a kívánt cél elérésére, mindenképp a jogkövető magatartás kikényszerítésére;

b) a médiatörvényt vizsgálják felül annak érdekében, hogy a követendő magatartási mintaként ábrázolt erőszakot, szexualitást korlátozó, megfelelő rendelkezései két-

ségtelen, a jogalkalmazók számára értelmezhető fogalmakat rögzítsenek;

Felelős: nemzeti kulturális örökség minisztere

Határidő: a jogszabályok felülvizsgálatára:

2000. február 28.

a jogszabályok módosítására irányuló előterjesztések elkészítésére:

2000. június 30.

c) az áldozatok ügyeiben eljáró hatóságok tevékenységét szabályozó normákat vizsgálják felül, szükség esetén pedig — a büntetőeljárás-jogi szabályokra is figyelemmel — tegyenek javaslatot annak megakadályozására, hogy a hatóságok kommunikációs tevékenysége során a bűnüldözés, illetve az áldozatok jogait, érdekeit sértő nyilatkozatok ne hangzohassanak el.

Felelős: belügyminiszter
igazságügy-miniszter
pénzügyminiszter

Határidő: a jogszabályok felülvizsgálatára:

2000. február 28.

a jogszabályok módosítására irányuló előterjesztések elkészítésére:

2000. június 30.

13. Szükségesnek tartja a Kormány, hogy az áldozatvédelem hazai ügyének előmozdítása céljából — részben a látens bűnözés megismerése, az áldozattá válás okainak és annak megelőzése érdekében szervezett kutatási programok, valamint a külföldi tanulmányutak, képzések keretében — a jogalkotásban, továbbá az áldozatok ügyeiben eljáró hatóságok, illetve más állami szervek, valamint szakértői tanulmányozzák az ENSZ, az ET, valamint az EU e tárgyban született dokumentumaiban írt ajánlásai nemzetközi megvalósulásának, elsősorban az EU tagállamai jogszabályainak, joggyakorlatának, az áldozatvédelemmel foglalkozó állami és társadalmi szervezetek működésének, együttműködésének, a hazai és nemzetközi kommunikációs gyakorlatának tapasztalatait.

Felelős: igazságügy-miniszter
belügyminiszter
egészségügyi miniszter
nemzeti kulturális örökség minisztere
pénzügyminiszter
szociális és családgügyi miniszter

Határidő: folyamatos

14. A Kormány felkéri a legfőbb ügyészt, ösztönözze, hogy a vádat képviselő ügyészek — amennyiben a büntetőjogi feltételek fennállnak — következetesebben kezdeményezzék a foglalkozástól eltiltás mellékbüntetés alkalmazását az olyan esetekben, amikor a 4. pontban írottak szerint meghatározott, a fokozott kriminális veszélynek kitett tevékenységet folytató „üzletek” (gazdálkodó szervezetek) tulajdonosával, vezető tisztségviselőjével, az „üz-

lettel” (gazdálkodó szervezettel) munkaviszonyban vagy magánjogi jogviszonyban álló, az „üzlet” (gazdálkodó szervezet) vendég- vagy ügyfélkörével kapcsolatba kerülő foglalkoztatottjával szemben az „üzlet” (gazdálkodó szervezet) működésével összefüggésben súlyos bűncselekmény, különösen súlyos vagyon elleni, illetve nemi erkölcs elleni bűncselekmény miatt folyik büntetőeljárás.

15. Ez a határozat a közzététele napján lép hatályba.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

Melléklet

az 1074/1999. (VII. 7.) Korm. határozathoz

I.

Kárenyhítés alapjául szolgáló, a kárenyhítés iránti kérelmek elbírálásakor figyelembe veendő bűncselekmények, valamint a kárenyhítési kérelmet előterjesztők köre

A) Kárenyhítés az élet elvesztése miatt

1. A kárenyhítés iránti kérelmek elbírálása során a halált okozó jogsértések körében az alábbi bűncselekmények esetében enyhíthető a kár:

a) a csoport tagjainak megölésével megvalósított népi-irtás [a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (a továbbiakban: Btk.) 155. § (1) bek. a) pont],

b) faji csoport vagy csoportok tagjainak megölésével megvalósított apartheid [Btk. 157. § (1) bek. a) pont],

c) emberölés [Btk. 166. § (1)—(2) bek.], erős felindulásban elkövetett emberölés (Btk. 167. §),

d) halált okozó magzatelhajtás [Btk. 169. § (3) bek.],

e) halált okozó testi sértés [Btk. 170. § (5) bek. második fordulata],

f) halált, kettőnél több ember halálát vagy halálos tömegszerencsétlenséget okozó foglalkozás körében elkövetett szándékos veszélyeztetés [Btk. 171. § (3) bek. második fordulata],

g) halált okozó emberrablás [Btk. 175/A. § (3) bek. b) pont], illetőleg emberölést is megvalósító emberrablás [Btk. 175/A. § (4) bek.],

h) halált vagy halálos tömegszerencsétlenséget okozó közlekedés biztonsága elleni bűncselekmény [Btk. 184. § (2) bek. c)—d) pont],

i) vasúti, légi vagy vízi közlekedés halált vagy halálos tömegszerencsétlenséget okozó veszélyeztetése [Btk. 185. § (2) bek. c)—d) pont],

j) halált, több ember halálát vagy halálos tömegszerencsétlenséget okozó közúti veszélyeztetés [Btk. 186. § (2) bek. c)—d) pont],

k) halált, több ember halálát vagy halálos tömegszerencsétlenséget okozó ittas vagy bódult állapotban történő járművezetés [Btk. 188. § (2) bek. *c)*—*d)* pont és (3) bek.],

l) halált, több ember halálát vagy halálos tömegszerencsétlenséget okozó járművezetés tiltott átengedése [Btk. 189. § (2) bek. *b)*—*c)* pont],

m) halált előidéző közveszélyokozás [Btk. 259. § (3) bek.],

n) halált okozó terrorcselekmény [Btk. 261. § (2) bek. *a)* pont első fordulata],

o) légi jármű halált okozó hatalomba kerítése [Btk. 262. § (2) bek.],

p) halált okozó zendülés [Btk. 352. § (3) bek. *b)* pont első fordulata],

r) előljáró, feljebbvaló, őr vagy szolgálati közeg elleni halált okozó erőszak [Btk. 355. § (4) bek.], előljáró, feljebbvaló, őr vagy szolgálati közeg megölése [Btk. 355. § (5) bek. *a)* pont]

elkövetése folytán következett be.

2. Az élet elvesztése miatt kizárólag a bűncselekmény következtében elhunyt sértettel (Be. 53. §) a jogsértés időpontjáig egy háztartásban élő egyeneságbeli rokona, örökbefogadó és nevelőszülője, örökbe fogadott és nevelt gyermeke, házastársa által a kár enyhítésére irányuló kérelme teljesíthető. Kárenyhítésre tarthat igényt az a személy is, akinek eltartására a sértett jogszabály, végrehajtható bírósági, illetőleg hatósági határozat vagy érvényes szerződés alapján köteles volt.

3. A 2. pontban meghatározott személyeken kívül a sértett eltemetetésével kapcsolatos költségek az olyan kérelmező esetében is enyhíthetők, tarthat igényt az, aki a sértett eltemetetéséről gondoskodott, függetlenül attól, hogy arra jogszabály alapján köteles volt-e vagy sem, ide nem értve a települési önkormányzatokat.

B) Kárenyhítés a testi épség vagy az egészség súlyos károsodása miatt

4. A kárenyhítés iránti kérelmek elbírálása során a testi épség vagy az egészség súlyos károsodásával járó jogsértések körében az alábbi bűncselekmények esetében enyhíthető a kár

a) népirtás [Btk. 155. § (1) bek. *b)*—*c)* pontjai],

b) apartheid [Btk. 157. § (1) bek. *b)* pont],

c) emberölés [Btk. 166. § (1)—(2) bek.], halált okozó emberrablás [Btk. 175/A. § (3) bek. *b)* pont], emberölést is megvalósító emberrablás [Btk. 175/A. § (4) bek.], előljáró, feljebbvaló, őr vagy szolgálati közeg megölése [Btk. 355. § (5) bek. *a)* pont] kísérlete,

d) életveszélyt okozó magzatelhajtás [Btk. 169. § (2) bek. első fordulata],

e) maradandó fogyatékoságot, súlyos egészségromlást, illetőleg életveszélyt okozó testi sértés [Btk. 170. § (4) bek. és (5) bek. első fordulata],

f) maradandó fogyatékoságot, súlyos egészségromlást, tömegszerencsétlenséget vagy halálos tömegszerencsétlenséget okozó foglalkozás körében elkövetett szándékos veszélyeztetés [Btk. 171. § (3) bek. második fordulata],

g) maradandó fogyatékoságot, súlyos egészségromlást, tömegszerencsétlenséget vagy halálos tömegszerencsétlenséget okozó közlekedés biztonsága elleni bűncselekmény [Btk. 184. § (2) bek. *b)* és *d)* pont],

h) vasúti, légi vagy vízi közlekedés maradandó fogyatékoságot, súlyos egészségromlást, tömegszerencsétlenséget vagy halálos tömegszerencsétlenséget okozó veszélyeztetése [Btk. 185. § (2) bek. *b)* és *d)* pont],

i) maradandó fogyatékoságot, súlyos egészségromlást, tömegszerencsétlenséget vagy halálos tömegszerencsétlenséget okozó közúti veszélyeztetés [Btk. 186. § (2) bek. *b)* és *d)* pont],

j) maradandó fogyatékoságot, súlyos egészségromlást, tömegszerencsétlenséget vagy halálos tömegszerencsétlenséget okozó ittas vagy bódult állapotban történő járművezetés [Btk. 188. § (2) bek. *b)* és *d)* pontja és (3) bek.],

k) maradandó fogyatékoságot, súlyos egészségromlást, tömegszerencsétlenséget vagy halálos tömegszerencsétlenséget okozó járművezetés tiltott átengedése [Btk. 189. § (2) bek. *a)* és *c)* pont],

l) előljáró, feljebbvaló, őr vagy szolgálati közeg elleni maradandó fogyatékoságot, súlyos egészségromlást vagy életveszélyt okozó erőszak [Btk. 355. § (3) bek.],

m) egyéb személy elleni erőszakos bűncselekmény elkövetése folytán következett be.

5. A testi épség vagy az egészség súlyos károsodása akkor áll fenn, ha a sértettnél az életveszély, illetőleg a maradandó fogyatékoság vagy a súlyos egészségromlás tényét a büntetőügyben eljáró hatóság ügydöntő határozata, ennek hiányában az ügyben kirendelt szakértő véleményében megállapítja, vagy ha a sértett az egészségromlás, illetőleg a testi vagy szellemi fogyatékozás következtében a munkaképességét legalább 50 százalékban elvesztette, illetőleg egyhuzamban 180 napon át keresőképtelen volt.

6. Az 1. pont *m)* alpontja alapján kárenyhítés iránti kérelem akkor is teljesíthető, ha a tizenkettedik életévét be nem töltött sértett sérelmére elkövetett bűncselekmény folytán a sértett személyisége egészséges fejlődésében visszamaradás következett be, feltéve, ha annak tényét a büntetőügyben eljáró ügydöntő határozata, ennek hiányában az ügyben kirendelt szakértő véleményében megállapítja.

7. A testi épség vagy az egészség súlyos károsodása miatt a sértett, illetve annak a személynek a kár enyhítésére irányuló kérelme teljesíthető, aki az önmagáról gondoskodni nem tudó sértettet saját háztartásában gondozza.

II.

*A kárenyhítésre irányuló kérelem elbírálásakor
figyelembe veendő szempontok*

8. Kárenyhítésre a 2. pontban, valamint a 7. pontban megjelölt személy (a továbbiakban: kérelmező) kérelme esetében akkor kerülhet sor, ha arra a kérelmező a jövedelmi és vagyoni viszonyai alapján rászorul.

9. Jövedelmi viszonyai alapján rászorultnak kell tekinteni azt a kérelmezőt, akinek jövedelme (közös háztartásban élők esetében az egy főre jutó jövedelem) a mindenkori kötelező legkisebb munkabér (a teljes munkaidőben foglalkoztatott munkavállaló munkabérének — havibér alkalmazása esetére megadott kötelező legkisebb összege, a továbbiakban: minimálbér) háromszorosát nem haladja meg.

10. A 9. pont alkalmazásában jövedelem a személyi jövedelemadóról szóló törvényben jövedelemként meghatározott vagyoni érték (bevétel) munkavállalói járulékkal, személyi jövedelemadóval, egészségbiztosítási és nyugdíj-járulékkal, valamint a jövedelemadóról szóló törvényben elismert költségekkel csökkentett része, függetlenül attól, hogy adómentesnek vagy adókötelesnek minősül. Jövedelemnek kell tekinteni továbbá — a személyi jövedelemadóról szóló törvény rendelkezéseitől függetlenül — minden olyan az állami szociális vagy társadalombiztosítási rendszer keretében nyújtott rendszeres ellátást, amelynek célja a jogosult jövedelemszerű ellátásának (megélhetésének) biztosítása. (Ezek: öregségi nyugdíj, rokkantsági nyugdíj, baleseti rokkantsági nyugdíj, házastársi pótlék, árvaellátás, özvegyi nyugdíjra való jogosultság megszűnésére tekintettel kapott végkielégítés, árvaellátásra jogosult gyermekekre tekintettel kapott özvegyi nyugdíj és baleseti állandó özvegyi nyugdíj, munkanélküli járadék, nyugdíj előtti munkanélküli segély, rokkantsági járadék.)

11. Az élet- és balesetbiztosítás alapján kifizetett összeget a jövedelem szerinti rászorultság vizsgálatánál figyelembe lehet venni.

12. Vagyoni viszonyai alapján rászorultnak kell tekinteni a kérelmezőt, ha a 13. pont szerinti vagyonának

a) külön-külön számított forgalmi értéke, illetve összege a minimálbér háromszorosát,

b) együttes forgalmi értéke a minimálbér negyvenszeresét nem haladja meg.

13. A 12. pont alkalmazásában vagyonnak minősül az ingatlan, jármű, gépi meghajtású termelő- és munkaeszköz, készpénz, takarékbetét, értékpapír, további vagyoni értékű jog.

14. Abban az esetben, ha a kárenyhítés alapjául szolgáló bűncselekmény folytán elpusztult, megrongálódott vagyontárgy értékét a biztosító megtéríti, a kártérítés összegét a vagyontárgy helyébe lépett vagyonként kell figyelembe venni.

15. A kárenyhítés iránti kérelem akkor is teljesíthető, ha

a) a nyomozást azért kellett megszüntetni, mert a bűncselekményt nem a gyanúsított követte el, vagy a nyomozás adatai alapján az elkövető kiléte, vagy az nem volt megállapítható, hogy a cselekményt a gyanúsított követte el,

b) a bíróság az eljárást azért szüntette meg, mert a rendelkezésre álló adatok alapján nem volt megállapítható, hogy a bűncselekményt a vádlott követte el, a vádat a vádirat benyújtása után azért ejtették el, mert a bűncselekményt nem a vádlott követte el,

c) a bíróság a vádlottat azért mentette fel, mert a vád tárgyává tett bűncselekményt nem a vádlott követte el, nincs bizonyítva az, hogy a bűncselekményt a vádlott követte el.

16. A kárenyhítés a jogosultat akkor is megilleti, ha

a) a nyomozás megtagadására, megszüntetésére, az eljárás megszüntetésére, illetőleg a vádlott felmentésére gyermekkor, kóros elmeállapot, kényszer vagy fenyegetés, tévedés, végszükség, előljáró parancsa vagy a Btk.-ban meghatározott egyéb, a büntethetőséget kizáró ok fennállása miatt, illetőleg

b) a nyomozás megtagadására, illetve az eljárás megszüntetésére a Btk.-ban meghatározott büntethetőséget megszüntető ok miatt került sor.

III.

A kárenyhítést kizáró okok

17. Nem teljesíthető a kárenyhítésre irányuló kérelem akkor, ha a kérelmező a bűncselekményből eredő kárigényét, biztosítási igényét érvényesítette, és a kára a kárenyhítés kérelmezéséig megtért.

18. Nem teljesíthető a kárenyhítésre irányuló kérelem abban az esetben, ha a kérelmező

a) a bűncselekmény elkövetésében — akár tettesként, akár részesként — részt vett, vagy akinek a magatartása a bűncselekmény kiváltó oka, illetve jelentős volt a közreható magatartása a bűncselekmény elkövetésében,

b) okot adott a jogszabályban meghatározott hivatali kötelezettség teljesítésére vagy szolgálati fellépésre,

c) az elkövető tévedését maga idézte elő,

d) a büntethetőség elévülését követően tette meg a feljelentést, vagy a büntetőeljárás lefolytatásához szükséges magánindítványt nem tette meg,

e) a kárenyhítésre okot adó bűncselekmény miatt indult büntetőeljárás során hamis vádat (Btk. 233. §), hatóság félrevezetését (Btk. 237. §), hamis tanúzást [Btk. 238. § (1)—(4) bek.], hamis tanúzásra felhívást (Btk. 242. §), mentőkörülmény elhallgatását (Btk. 243. §), bűnpártolást (Btk. 244. §), zártörést (Btk. 249. §), vagy az elkövető, illetőleg az elkövető hozzátartozója [Btk. 137. § *t*) pont] sérelmére személy elleni erőszakos vagy közveszélyt okozó bűncselekményt követett el,

f) a kárenyhítésre okot adó bűncselekmény miatt indult büntetőeljárás során a tanúvallomást jogosulatlanul meg-

tagadta [Be. 81. § (1) bek.] vagy a szakértői vizsgálat során közreműködési kötelezettségének nem teljesítése [Be. 73. § (2) bek.], illetőleg az idézéssel szembeni mulasztása [Be. 113. § (1) bek.] miatt vele szemben rendbíróságot szabtak ki,

g) ellen bűnszervezet tagjaként vagy megbízásából elkövetett bűncselekmény miatt eljárás van folyamatban, a büntetőeljárás befejezéséig, vagy ilyen bűncselekmény miatt elítélték és még nem mentesült a büntetett előélethez fűződő hátrányok alól.

19. Ha az elkövető büntethetőségét a jogos védelem vagy a végszükség zárta ki, a kár enyhítésére irányuló kérelem nem teljesíthető akkor sem, ha a kérelmező a mások személye, javai vagy a közérdek ellen intézett, illetőleg ezeket közvetlenül fenyegető jogtalan támadásban részt vett, vagy akinek a vészhelyzet előidézése a terhére róható.

20. Kárenyhítésnek nincs helye, ha a büntetőeljárásról szóló 1973. évi I. törvény (Be.) 127. §-ának (2) bekezdése vagy 127/A. §-ának (1) bekezdése alapján került sor a nyomozás megtagadására, illetőleg a Be. 139. §-ának (2) bekezdése vagy 141/C. §-ának (1) bekezdése alapján került sor a nyomozás megszüntetésére.

IV.

A kárenyhítés formái, összege

21. A kérelmező részére 50 000 forinttól 200 000 forintig, legfeljebb a bűncselekmény okozta kár mértékéig terjedő összegű pénzbeli támogatás nyújtható. Az eset összes körülményeire tekintettel, különösen ha a kérelmező körülményei a további „pénzbeli támogatást” is indokolják, részére további, legfeljebb 200 000 forint „ismételt pénzbeli támogatás” adható. Ha a bűncselekmény okozta kár az 50 000 forintot nem haladja meg, úgy a pénzbeli támogatás legfeljebb a kár mértékéig terjedhet.

22. Eltemettetés költségeihez való hozzájárulás érdekében, illetve, ha a bűncselekmény folytán a kérelmező körülményei az azonnali pénzbeli támogatást indokolják, az érintett „előzetes pénzbeli támogatásban” is részesíthető. Ennek mértéke 20 000 forinttól 70 000 forintig terjed. Ha az érintett pénzbeli támogatásban, illetve ismételt pénzbeli támogatásban is részesül [a) pont], az előzetes pénzbeli támogatás összegét be kell számítani.

V.

A kárenyhítés eljárási szabályai

23. A kérelem

a) pénzbeli támogatás esetén a büntetőeljárást befejező határozat meghozatalától, illetve a bírósági határozat jogerőre emelkedésétől,

b) az előzetes pénzbeli támogatás esetén a bűncselekmény elkövetésének napjától, ha ez nem állapítható meg, a büntetőeljárás megindításától, illetve a nyomozás megtagadásától, — az előzetes pénzbeli támogatás esetében — a temetési költségekhez való hozzájárulás esetén pedig a temetés időpontjától

számított 6 hónapon belül nyújtható be a ... pontban meghatározott szervnél.

24. A kérelemben a kérelmezőnek nyilatkoznia kell arról, hogy

a) a kárenyhítés mely formáját kéri és milyen összegre tart igényt,

b) a bűncselekménnyel összefüggésben felmerülő kára, illetve költsége az elkövetőtől vagy más forrásból megtérült-e és milyen mértékben,

c) rendelkezik-e biztosítással, ha igen melyik biztosító társasággal kötött szerződést,

d) nem kedvezményezettje-e az elhunyt sértett által kötött biztosítási szerződésnek.

25. Abban az esetben, ha a bűncselekmény a sértettel valamely jogviszony keretében történő eljárása során érte, a kérelemben közölni kell a munkáltató (megbízó) nevére (cégnevére) és címére vonatkozó adatokat.

26. A kárenyhítési feladatokat ellátó Országos Közbiztonsági és Bűnmegelőzési Közalapítvány (a továbbiakban: OKBK) — amennyiben az a kérelem elbírálásához szükséges — felhívhatja a kérelmezőt arra, hogy a vele egy háztartásban élő családtagjai vagyoni, jövedelmi viszonyairól nyilatkozzék, azokat igazolja.

27. A kárenyhítés iránti kérelem akkor teljesíthető, ha a kérelmező a kérelméhez csatolja

a) a jövedelmi, valamint a vagyoni viszonyairól szóló igazolást (pl. az adóigazolást, nyugdíjszelvényt), és

b) a kérelem megalapozottságát igazoló egyéb iratokat (pl. számlát, bizonylatot, a költségekről szóló nyugtát), továbbá

c) a társadalombiztosítási azonosító jelét (a továbbiakban: TAJ szám),

d) az előzetes pénzbeli támogatás iránti kérelem esetén a nyomozó hatóság vagy az ügyészség igazolását a bűncselekmény sértettjének személyi adatairól (név, anyja neve, a születés helye és időpontja, lakcím), valamint arról, hogy a büntetőeljárás a ... pontokban felsorolt bűncselekmény miatt indul meg, illetőleg, hogy a nyomozás megtagadására a ... pontban megjelölt okból került sor, és arról, hogy a ... pontban meghatározott kizáró okok nem állnak fenn, továbbá a testi épség vagy az egészség súlyos károsodásának, illetve — a tizenkettedik életévét be nem töltött sértett esetében — a személyiség egészséges fejlődésében bekövetkezett visszamaradás fennálltát igazoló szakértői véleményt vagy orvosi dokumentumokat (rokkantságot megállapító határozatot),

e) pénzbeli támogatás iránti kérelem esetén a büntetőeljárást befejező határozat egy kiadmányát és a d) pontban

megjelölt egyéb iratokat, amelyek a kérelmet alapozzák meg, ideértve az igazolást arról, hogy a kérelmező keresőképzetlensége hat hónapot meghaladóan fennállt,

f) az eltemettetés költségei megtérítése iránti kérelem esetén a nyomozó hatóság vagy az ügyészség igazolását arról, hogy az elhunyt a ... pontban felsorolt valamely bűncselekmény következtében vesztette életét.

28. A kérelmet az OKBK székhelyén, az általa rendszerített formanyomtatványon lehet benyújtani.

29. A kérelem ügyében

a) 70 000 forintig terjedő pénzbeli támogatás, illetve előzetes pénzbeli támogatás esetén — a kuratórium elnöke, akadályoztatása esetén a kuratórium által választott alelnöke, e személy akadályoztatása esetén pedig a képviselői joggal felruházott kuratóriumi tag előzetes jóváhagyásával — az OKBK Titkárságának vezetője,

b) egyéb esetekben pedig — értve itt az ismételt pénzbeli támogatás esetét is — kizárólag az OKBK kuratóriuma dönthet.

30. A kárenyhítés összegét úgy kell megállapítani, hogy az igazodjék a jogosult rászorultságának fokához, valamint a bűncselekmény folytán keletkezett kár mértékéhez. Káron — ideértve a tartás elmaradását is és azok a költségek és kiadások értendőek, amelyek a jogosultat ért hátrány csökkentéséhez vagy kiküszöböléséhez szükségesek.

A Kormány 1075/1999. (VII. 7.) Korm. határozata

**az Országos Bűnmegelőzési Tanácsról, valamint
az 1097/1997. (IX. 23.) Korm. határozattal létrehozott
Országos Közbiztonsági és Bűnmegelőzési
Közalapítvány Alapító Okiratának módosításáról**

A Kormány a programjában megfogalmazottak alapján kiemelt figyelmet fordít a bűncselekmények megelőzésére, a bűncselekmények áldozatai és hozzátartozóik védelmére, káruk megtérülésére, enyhítésére, a polgári önszerveződések, illetve tevékenységük összehangolására, a fiatalság testi, lelki és szellemi leépülését okozó kábítószerektől való megvédésére, továbbá ezzel összefüggésben a fiatalok körében folyó felvilágosító munkára, valamint a korrupció elleni harcra.

A fenti célok érdekében a Kormány a következőket határozza el:

1. A Kormány az Országos Bűnmegelőzési Tanácsot (a továbbiakban: OBmT) a bűnmegelőzés hatékonyságá-

nak javítása, a bűncselekmények áldozatainak védelmével kapcsolatos irányítási és egyéb koordinációs feladatok végzésére, a korrupció elleni harc és a kábítószer-fogyasztás elleni felvilágosító munka fokozására, ez irányú tevékenységét segítő döntés-előkészítő és javaslattevő, valamint a polgári önszerveződések ösztönző és munkájukat összehangoló szervként működteti. Elnökét a belügyminiszter javaslatára a miniszterelnök nevezi ki.

2. Az OBmT munkájában állandó tagként vesz részt a Miniszterelnöki Hivatalt vezető miniszter, az egészségügyi, a belügy-, a honvédelmi, az ifjúsági és sport-, az igazságügyi-, az oktatási, a szociális és családügyi miniszter, a polgári nemzetbiztonsági szolgálatot irányító tárca nélküli miniszter, az országos rendőrfőkapitány, a határőrség országos parancsnoka, a büntetés-végrehajtás országos parancsnoka, a vám- és pénzügyőrség országos parancsnoka vagy a felsoroltak képviselője.

3. A Kormány felkéri a Legfelsőbb Bíróság elnökét, a legfőbb ügyészt, az Országos Polgárőr Szövetség elnökét, hogy — személyesen vagy képviselőik útján — az OBmT munkájában tanácskozási joggal rendszeresen vegyenek részt.

4. Az OBmT ülésére az elnök — tanácskozási joggal — hívja meg azt a minisztert, illetve azon országos hatáskörű államigazgatási szerv, illetve társadalmi szervezet vezetőjét, akinek feladatkörét a tárgyalt napirend érinti. Az elnök — tanácskozási joggal — az ülésre meghívhatja azt, akinek jelenléte a napirend tárgyalásánál indokolt.

Felelős: Országos Bűnmegelőzési Tanács elnöke

Határidő: folyamatos

5. Az OBmT állásfoglalásaival, javaslataival segíti a Kormány bűnözés visszaszorítása érdekében végzett tevékenységét, felhívja a figyelmet a bűnözés okaira, és ajánlásokat dolgoz ki a deviancia terjedésének megakadályozására, a hazai bűnmegelőzés stratégiai elveire.

Felelős: Országos Bűnmegelőzési Tanács elnöke

Határidő: folyamatos

6. Az OBmT tevékenységi körében:

a) gondoskodik az Országos Bűnmegelőzési Programból adódó feladatok végrehajtásáról, és módszertani központként működik e funkciójának megvalósítása érdekében;

b) irányítja és koordinálja a bűncselekmények áldozatainak védelmével kapcsolatos feladatokat;

c) elemzi és értékeli a társadalmi és a gazdasági folyamatok bűnözésre gyakorolt hatását, a korrupciós jelenségek okait, kezdeményezi bűnmegelőző intézkedések bevezetését;

d) gondoskodik a hazai és a nemzetközi gyakorlati és tudományos tapasztalatok hasznosításáról. Ennek érdekében fórumokat szervez, illetve rendszeresen értékeli a bűnözés okait és feltételeit;

e) gondoskodik arról, hogy a bűnüldözéssel, illetve a bűnmegelőzéssel foglalkozó központi államigazgatási szervek, főhatóságok, valamint a bűnmegelőzésben érdekelt, a rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 10. §-a alapján működő bűnmegelőzési és közbiztonsági bizottságok, továbbá más társadalmi szervezetek, egyesületek egymás programjait megismerhessék, tevékenységüket harmonizálhassák;

f) hozzájárul a közvélemény hiteles tájékoztatásához, együttműködést alakít ki az egyes bűnelkövetési módszerekkel szembeni hatásos védekezéshez;

g) kezdeményezi és segíti a megelőzés és érvényesítése szempontjából fontos ismeretek iskolai és szakképzésben történő oktatását;

h) segíti a bűnözésre és az ezzel összefüggő társadalmi devianciákra vonatkozó hiteles ismeretek kialakítását és az azt szolgáló adatgyűjtést, adatszolgáltatást;

i) a polgári önszerveződések bűnmegelőzési munkájához módszertani támogatást nyújt;

j) szervezi a fiatalok körében folytatandó kábítószerfogyasztás elleni felvilágosító tevékenységet.

Felelős: Országos Bűnmegelőzési Tanács elnöke

Határidő: folyamatos

7. A Tanács szakmai tevékenységének segítéséért a belügyminiszter felelős.

8. Az OBmT szervezeti és működési szabályzatának, valamint éves munkatervének elkészítéséről az elnök gondoskodik. A szabályzatot jóváhagyás céljából — az elnök javaslatára — a belügyminiszter terjeszti a Kormány elé.

Felelős: belügyminiszter
Országos Bűnmegelőzési Tanács elnöke

Határidő: 1999. augusztus 31.
a munkaterv előterjesztésére: 2000. február 28.,
majd azt követően minden év január 20.

9. Az OBmT igazgatási és adminisztrációs feladatait az 5 főből álló Titkárság végzi.

10. Az OBmT működési feltételeit, az igazgatási és adminisztrációs feladatok elvégzését a belügyminiszter biztosítja.

Felelős: belügyminiszter
pénzügyminiszter
Országos Bűnmegelőzési Tanács elnöke

Határidő: folyamatos

11. A Kormány az 1097/1997. (IX. 23.) Korm. határozattal létrehozott és a 2043/1998. (II. 25.) Korm. határozattal elfogadott Országos Közbiztonsági és Bűnmegelőzési Közalapítvány Alapító Okiratát — az előterjesztés mellékletében bemutatottak szerint — módosítja.

12. A Kormány felhatalmazza a belügyminisztert, hogy az alapító nevében intézkedjen az Alapító Okiratnak a bírósági nyilvántartásba történő bejegyeztetéséről, majd ezt követően az Alapító Okiratnak a Magyar Közlönyben történő közzétételéről.

Felelős: belügyminiszter

Határidő: azonnal

13. Ez a határozat a közzététele napján lép hatályba, ezzel egyidejűleg az Országos Bűnmegelőzési Tanács létrehozásáról szóló 1040/1995. (V. 17.) Korm. határozat hatályát veszti.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

A Kormány 1076/1999. (VII. 7.) Korm. határozata

a Tempus Közalapítvány Alapító Okiratának módosításáról

A Kormány

1. jóváhagyja a Tempus Közalapítvány Alapító Okiratának módosítását;

2. felhatalmazza az oktatási minisztert, hogy a Közalapítvány Alapító Okirata módosításának bírósági nyilvántartásba vétele során az alapító nevében eljárjon;

3. elrendeli a Közalapítvány módosított, egységes szerkezetbe foglalt Alapító Okiratának — a bírósági nyilvántartásba vételét követően — a Magyar Közlönyben történő közzétételét.

Felelős: oktatási miniszter
a Miniszterelnöki Hivatal vezető miniszter

Határidő: a bírósági nyilvántartásba vételt követően
azonnal

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

**A Kormány
1077/1999. (VII. 7.) Korm.
határozata**

**az egyházi kulturális örökség értékeinek
rekonstrukciója és egyéb beruházások
előirányzat-csoport 1999. évi központi költségvetési
támogatás felosztásáról**

A Kormány

1. jóváhagyja a Magyar Köztársaság 1999. évi költségvetéséről szóló 1998. évi XC. törvény 47. §-ának (2) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján és 1. számú mellékletének XXIII. Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma fejezet, 10. cím, 3. alcím, 2. előirányzat-csoportja sze-

rinti keretösszeg felhasználását a *mellékletben* foglaltak szerint, az ott felsorolt egyházi ingatlanok rekonstrukciójára és egyéb beruházásainak támogatására;

2. elrendeli a támogatások program/részprogram engedélyokiratok szerinti kiutalását azok aláírása alapján;

3. felhívja a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériumát, hogy az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény 13/A. §-ában foglaltaknak megfelelően megállapodást kössön a kedvezményezettekkel.

Felelős: nemzeti kulturális örökség minisztere

Határidő: 1999. december 31.

*Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök*

Melléklet az 1077/1999. (VII. 7.) Korm. határozathoz

Egyházi kulturális örökség értékeinek rekonstrukciója és egyéb beruházások*

	Ezer forintban
I. Magyar Katolikus Egyház	1 022 000
1. Baja, Belvárosi Plébánia, külső felújítás	2 200
2. Baja, Szentháromság szobor-rekonstrukció	1 800
3. Budapest, Pázmány Péter Katolikus Egyetem	
Hittudományi Kar, épületrekonstrukció befejezése	25 000
Bölcsészettudományi Kar, kollégium és oktatási épület építése	265 000
Jog- és Államtudományi Kar, épületrekonstrukció befejezése	110 000
4. Budapest, Karmelita Rendház, kolostorfelújítás	3 500
5. Eger, Minorita templom, torony és tetőszerkezet felújítása	1 000
6. Esztergom, régi szeminárium, rekonstrukció	48 000
7. Foktő, templomfelújítás	2 000
8. Gödöllő, Premontrei Gimnázium, iskolafejlesztés és tornaterem építése	12 000
9. Győr, Mária Iskolatestvérek Rendház, bővítések	12 000
10. Győr, ortodox templom (görögkatolikus egyház kezel.), felújítás	8 000
11. Hajós, templomfelújítás	3 000
12. Jánoshalma, templom szószék és templombelső felújítása	4 000
13. Kalocsa, Érseki Palota, felújítás	7 000
14. Kalocsa, Főszékesegyház, felújítás	7 000
15. Kaposvár, Nagyboldogasszony Gimnázium, bővítés és felújítás	51 000
16. Kunszentmárton, Karmelita Rendház, kápolna és kerítés felújítás	3 500
17. Makó, Általános Iskola és Gimnázium, bővítés	34 000
18. Mélykút, templom-, toronyfelújítás	1 000
19. Miskolc, Fényi Gyula Gimnázium, építés	60 000
20. Mosonmagyaróvár, Piarista Gimnázium, fűtés korszerűsítése	12 000
21. Nyíregyháza, Szent Imre Gimnázium, bővítés	20 000
22. Nyíregyháza, Papi Szociális Otthon, bővítés	20 000
23. Pécs, Bazilika, toronyrekonstrukció	74 000
24. Szeged, Jezsuita Kollégium (Kálvária u. 1.), építés, renoválás	20 000

* Az 1999. évi XC. törvény 1. számú melléklet, XIII. fejezet 10.3.2. előirányzat-csoportja.

25.	Szeged, Miasszonyunkról Nevezett Szegény Iskolanővérek Rendház, Karolina Óvoda, Elemi Iskola és Gimnázium, rekonstrukció	43 000
26.	Székesfehérvár, Tanulmányi Ház, építés	50 000
27.	Tompa, Szent Anna-templom, külső felújítás	7 000
28.	Veszprém, Padányi B. M. Általános Iskola és Gimnázium, rekonstrukció és építés	30 000
29.	Végardó, görögkatolikus templom, felújítás	5 000
30.	Zalaegerszeg, Mária Magdolna-templom, műemlék-rekonstrukció	30 000
31.	Zirc, Ciszerci Rendház, tetőrekonstrukció	15 000
32.	Zsámbék, Premontrei Női Kanonok Rend, Szakiskola, bővítés	35 000
II.	Magyarországi Református Egyház	381 000
1.	Alcsútdoboz, templom, felújítás	15 000
2.	Alsógöd, templom, felújítás és építés	2 000
3.	Átány, templomkülső, teljes vakolatcsere	1 500
4.	Bánhorváti, templom tetőszerkezet javítása	3 000
5.	Békés, Általános Iskola és Gimnázium, tantermek és vizesblokk építés	10 000
6.	Biharkeresztes, Református Zeneiskola, tanműhely és táncoktató terem építés	4 000
7.	Bodrogkeresztúr, templomtető- és földépcsere	15 000
8.	Bócs, templom, felújítás	3 000
9.	Budakeszi, Határontúli Magyarok Emléktemploma, építés	20 000
10.	Budapest, Baár-Madas Gimnázium, tetőfelújítás	3 000
11.	Budapest, Bethesda Gyermekkorház, tetőtér- és felvonófelújítás, a neurológiai osztály és szakrendelő felújítása	58 000
12.	Budapest, Gazdagréti templom építése	1 300
13.	Budapest, Tábita Diakónusképző Központ, felújítási és építési munkák	20 000
14.	Bugyi, Református Általános Iskola, tornaterem építése	5 000
15.	Csurgó, templomépítés	3 500
16.	Eger, Kálvin-ház műemléki felújítása	1 300
17.	Felsőpakony, templomépítés	2 000
18.	Gyula, Református Általános Iskola, tetőcsere, illetve új építése	25 000
19.	Hódmezővásárhely, Általános Iskola, műemlékjellegű felújítás	10 000
20.	Kaposvár, Általános Iskola, nyeregtető építése	14 000
21.	Kisvárd, Általános Iskola, tetőtér-beépítés, bővítés	18 000
22.	Kondó, parókia építésének folytatása	2 000
23.	Leányfalu, templomépítés	2 000
24.	Medina, Konferenciatelep, hálók és fürdők építése	5 000
25.	Miskolc, Egyházkerületi Székház, rekonstrukciós munkák	10 000
26.	Miskolc-Diósgyőr, Általános Iskola, homlokzat és tetőfelújítás	5 000
27.	Miskolc-Diósgyőr, Tiszáninneri Egyházkerület Óvodája, felújítás-bővítés	5 000
28.	Miskolc, Felsővárosi templom építésének folytatása	5 000
29.	Nagykőrös, Református Gimnázium, felújítás	10 000
30.	Nekézseny, templom, belső rekonstrukció	1 000
31.	Nyíregyháza, Általános Iskola, emeletráépítés	10 000
32.	Pányok, templom, fertőtlenítés és rekonstrukció	3 000
33.	Pápa, Református Kollégium, épületszárny-felújítás	29 000
34.	Pécs, Református Gimnázium, építés befejezése	10 000
35.	Százhalombatta, gyülekezeti terem, lakás építése	1 000
36.	Szentgotthárd, templom és gyülekezeti központ építése	3 500
37.	Székesfehérvár, templomépítés	3 500
38.	Taktaharkány, templom, külső felújítás	3 000
39.	Tiszafüred, Általános Iskola, tornaterem építése	3 000
40.	Tiszakeszi, Református Általános Iskola, felújítás és bővítés	4 000
41.	Torbágy, templomépítés	2 000
42.	Törökszentmiklós, Általános Iskola és Szakiskola, tornaterem építése	22 000

43.	Újszász, templomépítés és felújítás	2 000	
44.	Veszprém, Egyházi Központ építésének befejezése	4 400	
45.	Villány, templomépítés	1 000	
III.	Magyarországi Evangélikus Egyház		141 000
1.	Budapest, Deák téri Gimnázium, tetőjavítás, homlokzattatarozás	32 000	
2.	Budapest, (Fasori) Evangélikus Gimnázium, díszterem rekonstrukciója, fűtésszerelés	20 000	
3.	Budapest, Rózsák terei kollégiumi épület rekonstrukciója	44 000	
4.	Kismányok, templomtető és toronysisak javítása	6 000	
5.	Orosháza, Általános Iskola és Gimnázium bővítése és rekonstrukciója	33 000	
6.	Óságrád, templomrekonstrukció	4 000	
7.	Varsád, templomtorony sisakjavítás	2 000	
IV.	Magyarországi Zsidó Hitközségek Szövetsége		76 000
1.	Budapest, Dohány utcai Zsinagóga, rekonstrukció	8 000	
2.	Jánoshalma, Zsinagóga, rekonstrukció	29 500	
3.	Makó, Zsinagóga, rekonstrukció	26 500	
4.	Mátészalka, Zsinagóga, rekonstrukció	12 000	
V.	Magyarországi Autonóm Ortodox Izraelita Hitközség		5 000
1.	Budapest, Községháza felújítása (VII., Dob u. 35.)	5 000	
VI.	Budai Szerb Ortodox Egyházmegye		9 000
1.	Baja, külső-belső templom felújítás	4 500	
2.	Székesfehérvár, külső-belső templom felújítás	4 500	
VII.	H. N. Adventista Egyház		10 000
1.	Pécel, Bibliai Főiskola és Egyházi Központ, szállásépület és tanári lakások kialakítása	10 000	
VIII.	Magyar Ortodox Egyház		4 000
1.	Miskolc (Deák tér 7.), Szent Háromság templom restaurálása	4 000	
IX.	Magyarországi Baptista Egyház		7 000
1.	Budapest, Baptista Teológiai Akadémia, felújítások folytatása	7 000	
X.	Magyarországi Evangéliumi Testvérközösség		8 000
1.	Budapest, Dankó utcai épületegyüttes (egyházi központ és főiskola)	8 000	
XI.	Magyarországi Metodista Egyház		8 000
1.	Budapest, Egyházi és Gyülekezeti Központ építése	8 000	
XII.	Magyarországi Román Ortodox Egyház		9 000
1.	Budapest (Holló u. 8.), egyházi központ, felújítás folytatása	9 000	
XIII.	Magyarországi Unitárius Egyház		27 000
1.	Budapest, Nagy Ignác utcai épület felújítása	27 000	
XIV.	Shalom Nyitott Bibliai Gyülekezetek		3 000
1.	Debrecen, központi egyházépület átépítésének befejezése	1 500	
2.	Nyírbogdány, templom és közösségi ház építése	1 500	
Együtt (I—XIV):			1 710 000

**A Kormány
1078/1999. (VII. 7.) Korm.
határozata**

**a Budapesti Intermodális Logisztikai Központ
megvalósításához szükséges kölcsönfelvétellel
összefüggő intézkedésekről**

1. A Kormány felhatalmazza a pénzügyminisztert vagy az általa meghatalmazott személyt, hogy a Budapesti Intermodális Logisztikai Központ (BILK) állam által megvalósítandó infrastruktúráját képező projekt finanszírozása céljából az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bankkal a hiteltárgyalást lefolytassa, és a jogi dokumentumok tervezeit kialakítsa.

2. A hiteltárgyalást követően annak eredményéről a pénzügyminiszter és a közlekedési, hírközlési és vízügyi miniszter tegyen előterjesztést a Kormány részére.

3. A BILK projekt megvalósításához szükséges forrásokat a központi költségvetésbe a 2000. és a 2001. évekre be kell tervezni.

*Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök*

**A Kormány
1079/1999. (VII. 7.) Korm.
határozata**

**a határon túli magyarokkal kapcsolatos feladatok
végrehajtását szolgáló szakértői bizottságok
létrehozásáról**

A Kormány a Magyarország és a határon túli magyarság közötti oktatási, kulturális, gazdasági, egészségügyi, szociális és önkormányzati kapcsolatok fejlesztése, a környező országokban élő magyarság szülőföldjén való megmaradása, nemzeti önazonosságának megőrzése, a Magyar Állandó Értekezlet eredményes működésének elősegítése érdekében az alábbi határozatot hozza:

1. A Kormány oktatási, kulturális, gazdasági, egészségügyi és szociális, állampolgársági és önkormányzati, valamint az európai uniós integrációs ügyekben szakértői bizottságokat hoz létre.

Határidő: 1999. július 31.

2. Az egyes szakértői bizottságokat azok elnökeiként — a külügyminiszter egyetértésével — az oktatási miniszter, a nemzeti kulturális örökség minisztere, a gazdasági miniszter, az egészségügyi miniszter és a szociális és családügyi miniszter, a belügyminiszter és a külügyminiszter által megbízott államtitkárok, helyettes államtitkárok vagy miniszteri biztosok vezetik.

A szakértői bizottságok titkárait — a bizottságok elnökeinek egyetértésével — a Határon Túli Magyarok Hivatala elnöke jelöli ki.

Határidő: 1999. július 31.

3. A Kormány felkéri a szakértői bizottságok munkájában tagként való részvételre a magyarországi parlamenti pártokat, a parlamenti, illetve tartományi képvisellel rendelkező határon túli magyar politikai szervezeteket és a Magyarok Világszövetségét. A szakértői bizottságok tevékenységét a Határon Túli Magyarok Hivatala koordinálja.

Felelős: a Határon Túli Magyarok Hivatala elnöke

Határidő: folyamatos

4. A szakértői bizottságok ügyrendjüket — e határozat melléklete szerinti általános szabályok keretei között — maguk állapítják meg.

5. A szakértői bizottságok működési feltételeiről a Kormány — a bizottság elnökét adó — minisztériumok útján gondoskodik.

Felelős: oktatási miniszter
nemzeti kulturális örökség minisztere
gazdasági miniszter
egészségügyi miniszter, illetve
szociális és családügyi miniszter
belügyminiszter
külügyminiszter

Határidő: folyamatos

6. A szakértői bizottságok az általuk tárgyalt ügyekben ajánlást fogalmaznak meg, illetve jelentést tesznek a Kormány számára. A szakértői bizottság elnökét adó tárca vezetője a szakértői bizottság tevékenységéről a Kormány-nak beszámolni tartozik.

7. A Kormány a szakértői bizottságok munkájáról az Országgyűlést — a külügyminiszter útján — tájékoztatja.

A miniszterelnök helyett:

*Pokorni Zoltán s. k.,
oktatási miniszter*

Mellékletaz 1079/1999. (VII. 7.) Korm. határozathoz**A határon túli magyarokkal kapcsolatos feladatok végrehajtását szolgáló szakértői bizottságok ügyrendjének általános szabályai**

1. §

(1) A szakértői bizottságot annak elnöke, írásban, a napirend megjelölésével és a szakértői anyagot mellékelve hívja össze.

(2) A meghívottaknak a bizottság ülése előtt legalább 15 nappal meg kell küldeni az ülésre szóló meghívót.

(3) A szakértői bizottság üléseire az állandó tagok (Magyar Állandó Értekezlet tagjai) képviselői, valamint az eseti meghívottak kapnak meghívást. Az eseti meghívottak személyéről a szakértői bizottság elnöke dönt.

(4) A szakértői bizottság évente legalább két alkalommal ülésezik.

A szakértői bizottság tanácskozása

2. §

(1) A szakértői bizottság tanácskozásának eredményét az eltérő vélemények egyidejű rögzítése mellett, „jelentés” formájában a bizottság elnöke foglalja össze.

(2) A szakértői bizottság ülésén tanácskozási joggal vesznek részt az állandó tagok, valamint az egyes napirendi pontok tárgyalására meghívottak.

(3) A szakértői bizottság zárt ülésen ülésezik.

A szakértői bizottság és a Magyar Állandó Értekezlet kapcsolata

3. §

(1) A szakértői bizottsági ülések napirendje igazodik a Magyar Állandó Értekezlet napirendjéhez. A Magyar Állandó Értekezlet napirendjén szereplő témát az illetékes szakértői bizottság — a téma szakmai kimunkálása céljából — tűzi napirendjére.

(2) A Magyar Állandó Értekezlet napirendjével való összhang biztosítása a szakértői bizottság elnökének feladata.

A szakértői bizottság és a Kormány kapcsolata

4. §

(1) A szakértői bizottság elnöke a „jelentést” a felügyelő miniszter útján a Kormánynak küldi meg.

(2) A szakértői bizottság elnöke — a Kormány ez irányú igénye esetén — a szakértői bizottság munkájáról a Kormánynak beszámolni tartozik.

A szakértői bizottsági ülés jegyzőkönyve

5. §

(1) A szakértői bizottság üléséről jegyzőkönyv készül. A jegyzőkönyv elkészítése a bizottság elnökének a feladata, aki a minisztérium apparátusából jelöli ki a jegyzőkönyvvezetőt. A jegyzőkönyv a tanácskozás lényegét tartalmazza.

(2) A jegyzőkönyvet a szakértői bizottság elnöke és titkára írja alá.

**A Kormány
1080/1999. (VII. 7.) Korm.
határozata****az 1999. évi őszi gabonavetési hitelekhez biztosított
állami kezességvállalásról**

A Kormány a Magyar Köztársaság 1999. évi költségvetéséről szóló 1998. évi XC. törvény 33. §-ának (1) bekezdésében, valamint az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény 33. §-ának (1) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján az agrárgazdasági célok 1999. évi költségvetési támogatásáról szóló 8/1999. (I. 20.) FVM rendelet 71—73. §-aiban előírtaknak megfelelő — az 1999. évi őszi vetésekhez felvett — hitelek 70%-ára, 6,0 milliárd forint összeghatárig kezességet vállal.

A Kormány az 1998. évi XC. törvény 43. §-ának (2) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján a kezességvállalási díj megfizetésétől eltekint.

Felelős: pénzügyminiszter
földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter

Határidő: azonnal

A miniszterelnök helyett:

Pokorni Zoltán s. k.,
oktatási miniszter

Mellékletaz 1080/1999. (VII. 7.) Korm. határozathoz**Adatlap
a Kormány központi költségvetés terhére történő
kezességvállalásaihoz**

1. Felhatalmazás megjelölése: a Magyar Köztársaság 1999. évi költségvetéséről szóló 1998. évi XC. törvény 33. § (1) bekezdése.

2. Nemzeti érdek megnevezése: az ország élelmiszer-ellátása szempontjából meghatározó termékek (gabonafé-

lék) termelésbiztonságának erősítése (a termelési költségek finanszírozását szolgáló éven belüli lejáratú hitelintézeti hitelekhez kapcsolódó állami kezességvállalás).

3. A kezességvállalás indoklása: a hitelt nyújtó hitelintézetek igénye, hogy a mezőgazdasági termelők részére folyósított gabonatermesztési hitelekhez állami kezességet kapjanak. A nemzetgazdaság számára pedig fontos annak biztosítása, hogy a stratégiai jelentőségű gabonatermékek termelése ne a termelők hitelképességének legyen teljes mértékben a függvénye.

4. A kezességvállalás mértéke vagy összege: 6000 millió forint.

5. A kezességvállalás feltételei: az agrárgazdasági célok 1999. évi költségvetési támogatásáról szóló 8/1999. (I. 20.) FVM rendelet szerint.

6. A közbeszerzésekről szóló törvény alkalmazása: a gabonatermesztési hitelek felhasználása során az agrártámogatások igénybevételének általános feltételeiről szóló 273/1997. (XII. 22.) Korm. rendelet 1. § (10) bekezdése alapján a közbeszerzésekre vonatkozó szabályokat nem kell alkalmazni.

7. A hitelfelvevő vagy a fizetésre kötelezett megnevezése: a 8/1999. (I. 20.) FVM rendelet 71. §-ában megjelölt terményeket termelő és a mezőgazdasági termelők agrártámogatás igénybevételével összefüggő adatszolgáltatásáról és nyilvántartásba vételéről szóló 236/1998. (XII. 30.) Korm. rendelet alapján nyilvántartásba vett mezőgazdasági termelők.

8. A hitelnyújtó megnevezése: az agrárfinanszírozásban részt vevő hitelintézetek, ezért pályázat kiírására nincs szükség.

9. A kezesség típusa: sortartó kezesség.

10. A típus megválasztásának indoka: a gabonavetési hitelek elsődleges fedezete a megtermelt termék, termés, ezért a kezesség sortartó.

11—12. Az állami kezességvállalással biztosított fizetési kötelezettség esedékessége évenként: 2000. évben: 6000 millió forint.

13. A kezesség érvényesítésének valószínűsége évenként: legkorábbi kezességérvényesítés 2000. évben: 500 millió forint.

14. A kezességre vonatkozó szerződés aláírásának várható időpontja: az FVM vonatkozó rendeletében szabályozott feltételrendszernek megfelelő hitelszerződésekre terjed ki a kezesség, a kormányhatározatban rögzített 6 milliárd forint összeghatárig.

A Kormány 1081/1999. (VII. 7.) Korm. határozata

a közhivatalokban a munkavállalók részére nyújtható szolgáltatásokról

1. A Kormány a közhivatalok belső rendjének erősítése, a hivatali működés zavartalanságának biztosítása érdekében felhívja a minisztereket és az országos hatáskörű szervek vezetőit, hogy az általuk vezetett, valamint az irányítási vagy felügyeleti jogkörükbe tartozó szervezetek (a továbbiakban együtt: szervezet) tekintetében érvényesítsék az e határozatban foglalt követelményeket.

2. A szervezet hivatali munkavégzésre szolgáló területén a munkavállalók részére külső vállalkozás keretében a következő folyamatos, illetve rendszeres szolgáltatások engedélyezhetők:

a) a munkahelyi étkeztetésre irányuló vendéglátóipari szolgáltatás (étterem, büfé, ital- és élelmiszer-automata üzemeltetése);

b) élelmiszer és higiénés cikkek, könyvek, napilapok és folyóiratok, továbbá színház- és hangversenyjegyek árusítása;

c) postai, valamint a készpénzellátást biztosító banki szolgáltatás (bankjegyautomata üzemeltetése);

d) házi- és szakorvosi, valamint egészségmegőrző és -fejlesztő szolgáltatás.

3. a) A 2. pont szerinti szolgáltatás a szervezet és a vállalkozó közötti szerződés alapján kezdhető meg. A szerződés megkötéséhez a szervezet vezetőjének, miniszterium és országos hatáskörű szerv esetén a gazdálkodásért felelős vezető (a továbbiakban együtt: vezető) írásbeli engedélye szükséges. Több szervezet elhelyezésére szolgáló épületen (ingatlanon) belül a közös igénybevevői szolgáltatás tekintetében az engedélyt az épület (ingatlan) vagy kezelői jogát gyakorló, ennek hiányában azonos szintű szervezetek esetén a nagyobb állományi létszámú, egyéb esetben a magasabb szintű szervezet vezetője adja ki.

b) A 2. pontban fel nem sorolt, továbbá az egyszerű (alkalmi jellegű) szolgáltatás csak kivételesen indokolt esetben, a szervezet irányítását vagy felügyeletét ellátó szerv vezetőjének előzetes hozzájárulásával engedélyezhető, ha a szolgáltatás a hivatal belső rendjét nem veszélyezteti, és megfelel a 3. pontban foglalt követelményeknek. Miniszterium és országos hatáskörű szerv esetében a hozzájárulást a miniszter, illetve az országos hatáskörű szerv vezetője adja meg.

c) Az a) és b) pontban említett jogkörök gyakorlása nem ruházható át.

4. A szervezet a szolgáltatásra irányuló szerződést [3. a) pont] azzal a vállalkozással kötheti meg, amely meg-

felel a vállalkozásra irányadó jogszabályi követelményeknek, valamint a szerződésben vállalja, hogy adó- és társadalombiztosítási fizetési kötelezettségének határidőre eleget tesz, továbbá, hogy a vállalkozás hivatal területén foglalkoztatott tagjának vagy alkalmazottjának büntetlenségét évente hatósági erkölcsi bizonyítvánnyal igazolja. A vezető a szerződésben vállalt kötelezettség teljesítését — a szerződésben meghatározott módon és gyakorisággal — ellenőrzi.

5. a) Ez a határozat a közzététele napján lép hatályba.

b) A határozat hatálybalépésekor a hivatal területén működő szolgáltatásokat felül kell vizsgálni, és a határozatban foglaltak érvényesítése céljából kezdeményezni kell a szerződések megfelelő módosítását, illetve szükség esetén azok közös megegyezéssel történő megszüntetését.

A miniszterelnök helyett:

Pokorni Zoltán s. k.,
oktatási miniszter

A Miniszterelnök határozatai

A Miniszterelnök 21/1999. (VII. 7.) ME határozata

főiskolai tanári kinevezésekről

A felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény 18. §-ának (1)—(2) bekezdése alapján, az oktatási miniszter előterjesztésére

— 1999. július 1-jei hatállyal —

a Debreceni Agrártudományi Egyetem Mezőgazdasági Víz- és Környezetgazdálkodási Főiskolai Karára

dr. Iványi Lajosné dr. Gergely Ildikót,
Takácsné dr. Hájos Máriát;

a Debreceni Orvostudományi Egyetem Egészségügyi Főiskolai Karára

dr. Kalapos Istvánt;

az Eötvös Loránd Tudományegyetem Tanárképző Főiskolai Karára

dr. Fehér Katalint,
dr. Pethő Lászlót;

a Gödöllői Agrártudományi Egyetem Mezőgazdasági Főiskolai Karára

dr. Dávidházy Gábort,
dr. Gyuricsku Kálmánt,
dr. Szigeti Ferencet,
dr. Tóth Albertet;

a Gödöllői Agrártudományi Egyetem Mezőgazdasági Főiskolai Karára és a Miskolci Egyetem Dunaujvárosi Főiskolai Karára

dr. Vermes Pált;

a Janus Pannonius Tudományegyetem Pollack Mihály Műszaki Főiskolai Karára

dr. Várhegyi Andrást;

a Miskolci Egyetem Dunaujvárosi Főiskolai Karára

dr. Dános Kornélt;

a József Attila Tudományegyetem Szegedi Élelmiszeripari Főiskolai Karára

dr. Hodúr Cecíliát;

a Juhász Gyula Tanárképző Főiskolára

dr. Bonifert Domonkost,
dr. Csillag Andrást,
dr. Dombi Józsefné dr.-t,
dr. Marsi Istvánt,
dr. Máté Zsuzsannát,
dr. Ormándi Jánost,
dr. Szoboszlai Ildikót;

a Szent-Györgyi Albert Orvostudományi Egyetem Főiskolai Karára

Tubolyné dr. Horváth Gyöngyit;

az Államigazgatási Főiskolára

dr. Bordás Máriát,
dr. Mascsenkó-Mavi Viktort,
dr. Nemes Ferencet,
dr. Rácz Lajost,
dr. Szamel Katalint,
dr. Tózsza Istvánt;

a Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Tanárképző Főiskolára

dr. Szabó Ákosnét,
dr. Pataki Lászlót;

a Berzsényi Dániel Tanárképző Főiskolára

dr. Szinetár Csabát;

a Bessenyei György Tanárképző Főiskolára
dr. Balogh Józsefet,
dr. Bódi Viktort,
dr. Karádi Zsoltot,
dr. Kiss Kálmánt,
dr. Kurdics Jánost,
dr. Máté Évát,
dr. Szabó Árpádot,
dr. Szép Tibort,
Tukacsné dr. Károlyi Margitot,

a Budapesti Tanítóképző Főiskolára
dr. Csíkvári Gábort;

a Comenius Tanítóképző Főiskolára
dr. Tusnád Lászlót;

a Csokonai Vitéz Mihály Tanítóképző Főiskolára
Schleinerné dr. Szányel Erzsébetet;

az Eszterházy Károly Tanárképző Főiskolára
dr. Gaál Bélát,
dr. Rácz Lászlót;

az Eötvös József Főiskolára
dr. Varga Zoltánt;

a Gépipari Automatizálási Műszaki Főiskolára
dr. Kodácsy Jánost;

a Hajdúböszörményi Wargha István Pedagógiai Főiskolára
dr. Varga Gyulát;

az Illyés Gyula Pedagógiai Főiskolára
dr. Borbély Sándort;

a Juhász Gyula Tanárképző Főiskolára
dr. Benkő Zsuzsannát;

a Kandó Kálmán Műszaki Főiskolára
dr. Dávid Lajost,
dr. Kotsis Domokost,
dr. Novothny Ferencet;

a Kecskeméti Tanítóképző Főiskolára
Lipócziné dr. Csabai Saroltát,
dr. Lajos Pétert;

a Kereskedelmi, Vendéglátóipari és Idegenforgalmi Főiskolára
dr. Kárpáti Zoltánt;

a Könnyűipari Műszaki Főiskolára
dr. Koczor Zoltánt;

a Külkereskedelmi Főiskolára
dr. Bartha Évát,
dr. Faludy Kingát,
Falkné dr. Bánó Klárát;

a Rendőrtiszti Főiskolára
dr. Varga Jánost,
dr. Virányi Gergelyt;

a Széchenyi István Főiskolára
dr. Bakonyi Istvánt,
dr. Ferenczi Zoltánt,
dr. Horváth Zoltánt;

az Ybl Miklós Műszaki Főiskolára
dr. Máthéné dr. Bognár Katalint;

— 1999. szeptember 1-jei hatállyal —

a Jászberényi Tanítóképző Főiskolára
dr. Simig Lászlót
 főiskolai tanárrá;

— 1999. július 1-jei hatállyal, háromévi időtartamra —

a Gödöllői Agrártudományi Egyetem Mezőgazdasági Főiskolai Karára
dr. Berde Csabát,
dr. Gécz Lászlót,
dr. Sipos Józsefet;

a Pénzügyi és Számviteli Főiskolára
dr. Borda Józsefet
 meghívott főiskolai tanárrá kinevezem.

Budapest, 1999. június 16.

Orbán Viktor s. k.,
 miniszterelnök

V. rész KÖZLEMÉNYEK, HIRDETMÉNYEK

Közlemény a Magyar Nemzeti Bank szolgálati titokkörü jegyzékének módosításáról

A Magyar Nemzeti Banknak az államtitokról és szolgálati titokról szóló 1995. évi LXV. törvény 6. §-ának (1) bekezdése alapján megállapított szolgálati titokkörü jegyzékének — amely a törvény 4. §-ának (4) bekezdése értelmében a Magyar Közlöny 1998. évi 64. számában került közzétételre — módosítását közzéteszem.

A Magyar Nemzeti Bank szolgálati titokkörü jegyzékének 16. pontja helyébe a következő lép:

„16. Különböző értékeknek (bankjegy, érme, értékpár stb.) a Bank által való szállítási, mozgatási igénye, módja, időpontja, a szállítmánybiztosítás terve.

Érvényességi idő: legfeljebb a minősítéstől számított 2 év.”

Dr. Surányi György s. k.,
a Magyar Nemzeti Bank elnöke

A Fogyasztóvédelmi Főfelügyelőség közleménye

A Fogyasztóvédelmi Főfelügyelőség mintavétellel egybekötött ellenőrzéseket végzett a SENATOR Kft. DUÓ Sport & Játék; TRIÁL '93 Sport, Játék, Hangszer Ipari és Kereskedelmi Rt., J. KELLY Kereskedelmi Kft. Sportboltja (Europark) ASSTIGON Kft. üzletekben.

A Főfelügyelőség laboratóriumában elvégzett vizsgálatok szerint az alábbiakban felsorolt gyermek box-szettek, a bennük található nitro-benzol miatt a fogyasztók egészségét súlyosan károsítják.

Márkanév	Típus	Termék neve
USA	6	gyermek box-szett
USA	6 OZ	gyermek box-szett
PUSKÁS	4	gyermek box-szett

A termékeken egyéb azonosító jel nincs.

Feltételezhető származási hely: Pakisztán.

A Fogyasztóvédelmi Főfelügyelőség a fenti termékek forgalmazását az áruk és szolgáltatások biztonságosságáról és az ezzel kapcsolatos piacfelügyeleti eljárásról szóló 79/1998. (IV. 29.) Korm. rendelet 6. §-ának d) pontja alapján megtiltja.

A kereskedelmi egységek a fogyasztók által a vásárlás helyére visszaszállított termékeket kötelesek visszavásárolni.

Dr. Huszay Gábor s. k.,
főigazgató

A Fogyasztóvédelmi Főfelügyelőség közleménye

A Hajdú-Bihar Megyei Közigazgatási Hivatal Fogyasztóvédelmi Felügyelősége mintavétellel egybekötött ellenőrzést végzett a debreceni használatcikk piacon és a területén működő üzletekben. A Fogyasztóvédelmi Főfelügyelőség laboratóriumában elvégzett vizsgálatok szerint az alább felsorolt termékek a

fogyasztók életét és vagyonát veszélyeztetik.

Márkanév	Típus	Termék neve
KANSAI	KS—7026	vasaló
KANSAI	KS—7029	hajszárító
SATELLITE	AJ—307	vízforraló
HASKA	—	hármás földelt dugaszoló aljzat

A Fogyasztóvédelmi Főfelügyelőség a fenti termékek forgalmazását az áruk és szolgáltatások biztonságosságáról és az ezzel kapcsolatos piacfelügyeleti eljárásról szóló 79/1998. (IV. 29.) Korm. rendelet 6. §-ának d) pontja alapján megtiltja.

A kereskedelmi egységek a fogyasztók által a vásárlás helyére visszaszállított termékeket kötelesek visszavásárolni.

Dr. Huszay Gábor s. k.,
főigazgató

A Fogyasztóvédelmi Főfelügyelőség közleménye

A Békés Megyei Közigazgatási Hivatal Fogyasztóvédelmi Felügyelősége az orosházi piacon mintavétellel egybekötött ellenőrzést végzett. A Fogyasztóvédelmi Főfelügye-

lőség laboratóriumában elvégzett vizsgálatok szerint az alább felsorolt termékek a

fogyasztók életét és vagyonát veszélyeztetik.

Márkanév	Típus	Termék neve
FUTACHI	YIH—8825	mixer
HARVEK GERMANY	HV—500	hálózati tápegység

A Fogyasztóvédelmi Főfelügyelőség a fenti termékek forgalmazását az áruk és szolgáltatások biztonságosságáról és az ezzel kapcsolatos piacfelügyeleti eljárásról szóló 79/1998. (IV. 29.) Korm. rendelet 6. §-ának d) pontja alapján megtiltja.

A kereskedelmi egységek a fogyasztók által a vásárlás helyére visszaszállított termékeket kötelesek visszavásárolni.

*Dr. Huszay Gábor s. k.,
főigazgató*

VI. rész NEMZETKÖZI SZERZŐDÉSEK

Sorszám: 17.

A környezetvédelmi minisztertől

Egyezmény a Magyar Köztársaság Kormánya és a Szlovák Köztársaság Kormánya között a környezetvédelem és természetvédelem terén való együttműködésről*

A Magyar Köztársaság Kormánya és a Szlovák Köztársaság Kormánya (a továbbiakban: Szerződő Felek)

— felismerve a környezet és természet védelmének jelentőségét és javításának szükségességét,

— elismerve a természeti erőforrások takarékos módon való használatának szükségességét,

— szem előtt tartva a környezetet általában, de különösen a határmenti területek környezetét érintő nemkívánatos hatások megelőzésére, ellenőrzésére és csökkentésére irányuló egyes stratégiák, politikák közelítésének és intézkedések összehangolt alkalmazásának fontosságát és szükségességét,

— alapul véve a Magyar Köztársaság és a Szlovák Köztársaság között 1995. március 19-én, Párizsban aláírt, a jószomszédi kapcsolatokról és a baráti együttműködésről szóló Szerződésben foglalt megállapodásokat,

— összhangban az Egyesült Nemzetek Szervezete által a környezetről szóló, Stockholmban, 1972-ben megtartott konferencián elfogadott Deklarációval, valamint az 1992-ben, Rio de Janeiróban megtartott ENSZ Környezet és Fejlődés Konferencián elfogadott Deklarációval,

— megerősítve szándékukat, hogy a Környezet Európa Program stratégiai célkitűzései és az ENSZ EGB keretében létrejött regionális egyezmények szellemében, az azokban vállalt kötelezettségeiket teljesítve cselekednek,

— meggyőződve arról, hogy szoros, a kölcsönös bizalom alapuló együttműködés a környezetvédelem és természetvédelem területén jelentős hozzájárulást jelent a Szerződő Felek közötti kapcsolatok fejlesztésében, és jó eredményekre vezet a határmenti területeken, valamint szubregionális és európai szinten is,

— attól a szándéktól vezérelve, hogy ezt az együttműködést a nemzetközi jogi normák szerint fejlesszék,

az alábbiak szerint állapodtak meg:

1. Cikk

1. A Szerződő Felek együttműködnek a környezetvédelem és természetvédelem területén, mindkét Fél érdekeinek megfelelően. Törekvésük főleg a környezetet érő káros hatások megelőzésére, vizsgálatára, valamint a környezet állapotának tartós javulásához vezető megoldások közös kidolgozására irányul.

2. A Szerződő Felek síkraszállnak az európai fenntartható fejlődés elérése céljából a jóváhagyott regionális és nemzetközi környezetpolitikai stratégiák fejlesztéséért.

2. Cikk

A Szerződő Felek, saját környezetvédelmi és fejlesztési stratégiájuk és politikájuk által meghatározott felelősséggel és azon nemzetközi egyezmények előírásainak megfelelően, melyeknek részesei, valamint a saját nemzeti jogalkotásukkal összhangban vállalják, hogy együttműködnek, különösen az alábbi területeken:

1. A környezetpolitika általános és szervezeti kérdései, a környezeti jog és igazgatás gazdasági szempontjai, különös tekintettel a jogi szabályozásra, jogalkalmazásra, nemzeti környezet- és természetvédelmi akciókra, programokra.

2. A környezet állapotának megfigyelése, értékelése és átfogó elemzése, a környezeti információkhoz való hozzáférés biztosítása.

a) A Szerződő Felek megegyeznek a környezet állapotát mérő és megfigyelő rendszerek kialakításának, fejlesztésének

* Az Egyezmény 1999. május 27-én lépett hatályba.

tésének és üzemeltetésének módjában, a határtérség és a határon átnyúló környezeti hatások vonatkozásában. Ennek érdekében:

— közösen feltárják, illetve megjelölik a környezetet terhelő forrásokat, és — ahol csak lehetséges — azonosítják, illetve megjelölik a tulajdonosokat vagy az üzemeltetőket;

— egyetértés alapján kijelölik azokat a területeket és pontokat, ahol méréseket és megfigyeléseket szükséges végezni;

— a mérő- és megfigyelőrendszerből származó információkat — egyeztetett szempontok és módszertan szerint — mindkét fél önállóan kezelt és karbantartott adatbázisba szervezi.

b) A Szerződő Felek az egységes adatgyűjtés, -feldolgozás és -elemzés érdekében:

— összehangolják adatgyűjtési és mérési módszereiket, és az érvényes nemzetközi szabványokhoz igazítják adatgyűjtő rendszereiket, beleértve egyes statisztikai adatgyűjtéseiket is;

— egyeztetett módszertan alapján biztosítják az adatgyűjtésekből nyert információk minőségét;

— megállapodnak az információk közzétételének módzataiban.

c) A Szerződő Felek megállapodnak a mérő- és megfigyelőrendszerekből, illetve más forrásból (statisztika, nyilvántartási rendszer) származó információkhoz történő hozzáférhetőség biztosításának módjában. E célból

— részletesen meghatározzák a rendszeresen kicserélendő információk körét, különösen a szennyező források kibocsátásainak tekintetében;

— külön kérésre elérhetővé tesznek szabványos statisztikai és egyéb közérdekű, titkosnak nem minősülő információkat.

d) A Szerződő Felek

— a közös érdekek mentén kijelölt mérési és megfigyelési rendszerek alapműködését a hatékonyság és az információtartalom szempontjából rendszeresen kiértékelik és felülvizsgálják;

— az egységes szempontok szerint felállított rendszerekre támaszkodva vagy azt kiegészítve részleges, illetve átfogó felméréseket kezdeményezhetnek;

— meghatározott rendszerességgel és előírt tartalommal értékelő jelentést készítenek a határmenti területek környezeti folyamatairól a közösen kijelölt célállapotok szem előtt tartásával;

— javaslatokat fogalmaznak meg a kedvezőtlen tendenciák megelőzése, megállítása és visszafordítása érdekében.

e) A Szerződő Felek biztosítják az országhatáron átnyúló várhatóan jelentős káros környezeti hatású tevékenységek kölcsönös vizsgálatának mechanizmusát. Az országhatárokon áterjedő környezeti hatások vizsgálatáról szóló Espoo-i egyezmény rendelkezéseinek megfelelően.

3. A környezeti nevelés, képzés, tudatformálás

A Szerződő Felek a környezeti nevelés, oktatás és képzés, valamint a tudatformálás terén rendszeres tapasztalatcserék keretében tartalmi, módszertani és logisztikai segítséget nyújtanak egymásnak, megteremtik a környezeti képzésben, szakképzésben és felsőoktatásban hasznosítandó tananyagok, tankönyvek és egyéb oktatási ismeretterjesztési dokumentumok kölcsönös megismerésének és felhasználásának lehetőségét. Különös figyelmet fordítanak az oktatási intézmények közötti információ- és szakembercserére.

4. Kutatás és fejlesztés

A Szerződő Felek támogatják az együttműködést a környezetszennyezés megelőzését, ellenőrzését, csökkentését szolgáló hatékony módszerek, technikák és technológiák kutatása, bevezetése terén. Ennek érdekében és a nemzetközi szinten folyó kutatási tevékenység figyelembevételével a Szerződő Felek támogatják a két- vagy többoldalú keretek között speciális kutatási programok megvalósítására irányuló lépéseket. Utóbbiak sorában különös figyelmet fordítanak a közép- és kelet-európai régióra és az Európai Unió tagállamaival folytatott három- vagy többoldalú együttműködésre.

5. Környezet és egészség

A Szerződő Felek együttműködnek a nemzeti környezet-egészségügyi akcióprogramok megvalósításában, a víz által közvetített megbetegedések megelőzésére, kontrolljára és visszaszorítására vonatkozó kérdésekben, valamint a környezet-egészségügyi térinformatikai módszerek fejlesztésében, alkalmazásában.

6. Az éghajlat védelme, környezet és energia

a) A Szerződő Felek együttműködnek az éghajlatváltozás kockázatának csökkentését célzó nemzetközi programokban, törekednek szakmai és egyéb tevékenységük összehangolására. Ugyancsak törekednek az ENSZ Éghajlatváltozási keretegyezményéhez kapcsolódó Kiotó-i jegyzőkönyvvel összefüggő folyamat keretében a hatékonyabb nemzetközi együttműködés előmozdítására.

b) A Szerződő Felek információ- és tapasztalatcserét folytatnak az energiatermeléssel és felhasználással összefüggő környezeti problémák kiküszöbölésével kapcsolatban, beleértve az új és megújuló energiaforrások, valamint a tárgyval kapcsolatos megfelelő technológiák értékelése területén történő együttműködést.

7. A természet és táj védelme, fejlesztése és fenntartása

A Szerződő Felek együttműködnek a határtérségekben a természetes élőhelyek, a biológiai és a tájdiverzitás, a természeti területek és értékek védelmében és megőrzésében, különös figyelemmel az alábbiakra:

a) határon átnyúló védett területek rendszerének közös kialakítása, közös szakmai koncepción alapuló termé-

szetvédelmi kezelése, különös tekintettel az Aggteleki Nemzeti Park — CHKO Szlovák Karszt (Világörökség), Duna—Ipoly Nemzeti Park — Burda, Ipoly-vidék, CHKO Cerova Vrchovina — Karancs—Medvesi Tájvédelmi Körzet, Zempléni területekre;

b) egyes veszélyeztetett növény- és állatfajok, földtani és felszínalaktani értékek védelmére és bemutatására irányuló közös kutatási és védelmi programok kidolgozása és megvalósítása a hatályos nemzetközi egyezmények szellemében;

c) a pán-európai ökológiai hálózat részét képező nemzeti ökológiai hálózataik kidolgozása, összehangolása és csatlakoztatásuk;

d) karszt- és barlangvédelem, illetve hasznosítás, különös tekintettel a Világörökség részét képező Aggteleki karszt és a Szlovák karszt barlangrendszerre;

e) az egyes veszélyeztetett fajokhoz tartozó növények és állatok importjának, exportjának, tranzitjának engedélyezésére vonatkozó jogi eszközök és nemzeti intézményi keret megerősítése azon nemzetközi egyezmények előírásaival egyezően, amelyeknek a két Szerződő Fél részese;

f) információ- és tapasztalatcsere a védett és az érzékeny természeti területek és pufferezónáik ésszerű kezeléséről; valamint a turisztikai tevékenységek fenntartható és környezetbarát fejlesztése ezeken a területeken;

g) ökológiai rehabilitációs projektek közös kidolgozása és megvalósítása a határtérségben vagy azokon a területeken, ahol ezek pozitív hatással lehetnek a határ- vagy a határon túli térség környezetállapotára;

h) a határmenti területek biológiai erőforrásainak bölcs, fenntartható használata terén közös erőfeszítések, ezen erőforrások védelmének erősítése érdekében;

i) magyar és szlovák nemzeti parkok testvérparki kapcsolatainak kialakítása és fejlesztése.

8. A környezeti elemek védelme

a) A Szerződő Felek belső jogrendjüknek megfelelően meghatározzák — amennyiben azokat egyéb, mindkét Szerződő Fél által elfogadott nemzetközi egyezmények és megállapodások másként nem szabályozzák — a létesítményekre és tevékenységekre azokat a műszaki, igazgatási, szabályozási intézkedéseket, amelyek megelőzik a légkörnek, a víznek, a földnek, mint környezeti elemeknek a megengedett határértékeknél nagyobb szennyezését.

Meghatározzák azokat az intézkedéseket is, melyek a határon áttérjedő hatások kialakulásának megelőzésére hivatottak, elősegítve a környezetbe juttatott szennyezőanyag mennyiségének a lehető legkisebb szintre való csökkentésére irányuló kezdeményezést.

b) Az Európai Unió szabályozásához való fokozatos közelítés, valamint a nemzetközi egyezményeknek való megfelelés elősegítésére — a különböző környezeti elemek védelme módszereinek eltérő voltát figyelembe véve — közösen vagy összehangoltan határozzák meg a környezeti elemek határtérségi célállapotát. Közösen meghatá-

rozzák a környezeti elemek aktuális állapotát és a kitűzött célállapothoz viszonyított eltérések és állapotváltozások irányát. A vizsgálati eredményekről készített jelentéseket évente közösen értékelik, és meghatározzák a szükséges intézkedéseket. A Szerződő Felek az értékeléshez a nemzeti környezetállapot megfigyelő rendszerük adatait veszik figyelembe.

c) A Szerződő Felek információ- és tapasztalatcserét folytatnak a talaj- és a kőzetösszetek védelme, rehabilitációja terén, és közös projektek megoldását kezdeményezik, különösen a határmenti területeken.

9. Környezetbiztonság

a) A Szerződő Felek meghatározzák azokat a veszélyes tevékenységeket, amelyek speciális megelőző intézkedéseket igényelnek a balesetek és katasztrófák kockázatainak csökkentésére, környezeti hatásaik minimalizálására, beleértve a környezeti károk elhárítására szolgáló tervek kidolgozását.

b) A Szerződő Felek kölcsönösen tájékoztatást adnak azokról az eseményekről és tevékenységekről, amelyek határon áttérjedő hatásaikkal veszélyeztethetik a határmenti területek környezetének állapotát.

c) A Szerződő Felek teljesítik a veszélyes tevékenységekre vonatkozó ellenőrzési követelményeket, közös állásfoglalásokat fogadnak el a határon átnyúló káros környezeti hatások elleni környezetvédelmi intézkedések megvalósítására.

d) A Szerződő Felek végrehajtják a környezeti kárelhárítási tervekben meghatározott intézkedéseket, amelyek biztosítják a határokon áttérjedő hatással járó rendkívüli esemény következményeinek megelőzését, csökkentését és elhárítását.

10. Hulladékgazdálkodás

a) A Szerződő Felek kölcsönösen tájékoztatják egymást a hulladékgazdálkodással kapcsolatos jogszabályaikról, tapasztalatcserét folytatnak a nemzeti jogszabályaiknak az Európai Unió és az OECD előírásai szerinti harmonizációjáról.

b) A Szerződő Felek kicserélik tapasztalataikat a hulladékok korszerű kezelése, elsősorban hasznosítása terén megvalósított beruházásokról, és együttműködnek annak érdekében, hogy az új eljárásokat a másik Fél országában megismerhessék (konferencia, szakemberek tanulmányútja stb.).

c) A Szerződő Felek tapasztalatcserét és információcserét folytatnak az OECD előírásai szerinti ún. zöld-listán feltüntetett egyes hulladékfajták hasznosításáról, különös tekintettel azokra a hulladékfajtákra, amelyekre vonatkozóan mindkét Fél megteremti a szabad határforgalom rendjét.

d) A veszélyes hulladékok országhatárokon át történő szállításának és elhelyezésének ellenőrzéséről szóló Bázeli

Egyezmény előírásaiból kiindulva a Szerződő Felek intézkedéseket foganatosítanak a veszélyes hulladékok országhatáron át (közúton, vasúton és vízi úton) történő szállításánál az ellenőrzés erősítésére, az illegális szállítás megakadályozására és a gyanús szállítási esetek kölcsönös jelzésére, továbbá a veszélyes hulladék szállítmányok exportáló országba történő továbbításának megkönnyítésére abban az esetben, ha a szállítást nem lehet befejezni. Abban az esetben, ha a hulladék exportja valamelyik Szerződő Fél területéről illegálisan történt, lehetővé teszik a hulladék visszafogadását az exportáló Fél költségén.

11. Integrált regionális környezetpolitika

A Szerződő Felek együttműködnek az ágazati politikába integrált környezetvédelem módszertani és jogi megalapozásában és gyakorlatában, különösképpen a területi tervezés és területrendezés területén. Ezen együttműködés keretében a Szerződő Felek kiemelten kezelik a határmenti területek problémáit.

A táj és a környezet komplex védelme és a fenntartható regionális fejlődés érdekében összehangolják az elképzeléseket a regionális, illetve magasabb szintű területrendezési dokumentációk kidolgozása során, és egyeztetik a határmenti területek problémáinak megoldására vonatkozó koncepciókat.

3. Cikk

1. Az együttműködés keretében munkaközi találkozókra, közös intézkedésekre, szakmai vállalkozásokra, szakemberek cseréjére, nevelési és képzési tanfolyamokra, valamint oktatási, tudományos-műszaki és jogi dokumentumok, módszertani anyagok, egyéb információk cseréjére, továbbá más, a jelen Egyezmény végrehajtása során egyeztetett formákban kerül sor.

2. A Szerződő Felek a munkába bevonhatják a gazdaság, a tudomány és egyes környezetvédő szervezetek, valamint a magánszektor képviselőit is.

4. Cikk

Jelen Egyezmény céljaiból kiindulva a Szerződő Felek támogatják területi környezetvédelmi és természetvédelmi szervek, intézmények, szervezetek és vállalatok közötti közvetlen kapcsolatok kialakítását és fejlesztését és a közöttük folyó együttműködést.

5. Cikk

1. Jelen Egyezmény megvalósítására a Szerződő Felek képviselőiből álló bizottságot hoznak létre. A Bizottság határozza meg az együttműködés témáit, formáit és koor-

dinálja a programokat. Egyes esetekben albizottságokat alakíthat ki. A Bizottság tevékenységét saját szervezeti és működési szabályzata alapján fejté ki, amelyet mindkét Szerződő Félnek jóvá kell hagynia.

2. A Szerződő Felek jelen Egyezmény életbelépése utáni három hónapon belül kölcsönösen megnevezik a Bizottság társelnökeit.

3. A Bizottság évente egyszer, felváltva a Magyar Köztársaság és a Szlovák Köztársaság területén ülésezik, esetenként rendkívüli ülést tart, a Szerződő Felek bármelyikének kérésére. Az ülészakokra tanácsadóként szakértőket hívhatnak meg.

4. A Szerződő Felek megegyeztek abban, hogy a Bizottság keretében

a) szakértő csoportokat hoznak létre, amelyek szakértelmük alapján a jelen Egyezmény rendelkezéseinek megvalósítására vonatkozóan közösen javaslatokat dolgoznak ki, és nyújtanak be;

b) a határ melletti területeken elősegítik a kölcsönös környezetvédelmi információcseré célú látogatásokat és a kölcsönös szakmai kapcsolatokat;

c) módszertani előírásokat adnak a határmenti területek környezeti állapotának megfigyelésére, az információcserére és jelen Egyezmény egyéb célkitűzéseinek megvalósítása érdekében szükséges tevékenységekre.

5. A Bizottság üléseinek és jegyzőkönyveinek hivatalos nyelve a magyar és a szlovák, hacsak egyes konkrét esetekben a Felek másképp nem állapodnak meg.

6. Cikk

Jelen Egyezmény keretében folyó együttműködés koordinálásáért és szervezéséért a Magyar Köztársaság Környezetvédelmi Minisztériuma és a Szlovák Köztársaság Környezetvédelmi Minisztériuma a felelős.

7. Cikk

1. Az együttműködés eredményei a Szerződő Felek közötti kölcsönös egyetértés esetén átadhatók harmadik Felek részére. Az információk cseréje és az eredmények harmadik Feleknek történő átadása csak a Szerződő Felek hazai jogi előírásaival és nemzetközi kötelezettségeivel összhangban, továbbá a Bizottság jegyzőkönyveiben rögzítettek tiszteletben tartásával történhet.

2. Bizalmas információk vagy titkos információk átadása külön rendezést igényel. A védett információkhoz való hozzáférésnél a Szerződő Felek nemzeti jogi szabályozása

az irányadó. Ugyanez a szabályozása a szellemi tulajdon védelmének is.

8. Cikk

1. Rendkívüli esemény kockázata vagy bekövetkezte esetén az egyik Szerződő Fél kérésére a másik Szerződő Fél segítséget nyújt egy, a Bizottság által szabályozott eljárásnak megfelelően.

2. A rendkívüli esemény során adandó kölcsönös segítségnyújtás rendjét és módját jelen Egyezmény érvénybelépésétől számítva egy éven belül kidolgozzák, amely a Szerződő Felek illetékes szervei által az országok jogszabályaival összhangban történő megvitatásukat követően lép életbe.

3. A kölcsönös segítségnyújtás szabályozása alapvetően a következőkre terjed ki:

- a) rendkívülinek tekintett események kategóriái;
- b) rendkívüli eseményekre vonatkozó riasztási és beavatkozási tervek előkészítése;
- c) helyben rendelkezésre álló eszközök és szolgáltatások, amelyeket kölcsönösségi alapon a Szerződő Felek a segítségnyújtás keretében felajánlanak;
- d) a kölcsönös segítségnyújtás biztosítása, felügyelete, összehangolása.

9. Cikk

Jelen Egyezmény végrehajtásával kapcsolatos költségeket mindkét Fél saját maga viseli. Egyes esetekben más rendezésben is megállapodhatnak.

10. Cikk

A Szerződő Felek biztosítják a közvélemény tájékoztatását a környezet állapotáról és azokról az intézkedésekről, amelyeket a határmenti területeken fellépő, illetve az országhatárokon áttérjedő káros környezeti hatások megelőzésére, ellenőrzésére és csökkentésére hoznak.

11. Cikk

Jelen Egyezmény rendelkezéseinek értelmezésére és végrehajtására vonatkozó minden vita kölcsönös tárgyalás alapján kerül rendezésre.

12. Cikk

Az Egyezményt mindkét Szerződő Fél belső jogi előírásainak megfelelően jóvá kell hagyni; az a jóváhagyásról szóló későbbi diplomáciai jegyzék kézbesítésének napján lép hatályba.

13. Cikk

1. Jelen Egyezményt a Szerződő Felek határozatlan időre kötik. A Szerződő Felek bármelyike diplomáciai úton írásban felmondhatja azt. Az Egyezmény az írásban közölt felmondás másik Szerződő Félnek történő átnyújtása napját követő hat hónap után hatályát veszti.

2. Az Egyezmény hatályának megszűnése nincs kihatással a jelen Egyezményből származó azon kötelezettségekre, amelyek a hatályának megszűnése napján még nem fejeződtek be.

3. Jelen Egyezmény nem érinti a Szerződő Felek által már megkötött egyéb kétoldalú vagy többoldalú szerződésekből származó kötelezettségeket.

14. Cikk

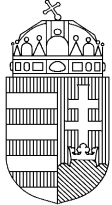
A jelen Egyezmény a Szerződő Felek kölcsönös megegyezése alapján megváltoztatható és kiegészíthető. A változások és kiegészítések írásos formában történnek, és a jelen Egyezmény 12. Cikkének értelmében lépnek hatályba.

Készült Pozsonyban, 1999. február 12-én, két eredeti példányban, magyar és szlovák nyelven, mindkét nyelvű szöveg egyaránt hiteles.

A Magyar Köztársaság
Kormánya részéről

A Szlovák Köztársaság
Kormánya részéről

A MAGYAR HIVATALOS KÖZLÖNYKIADÓ megjelenteti a

TÖRVÉNYEK ÉS RENDELETEK HIVATALOS GYŰJTEMÉNYE 1998

című hatkötetes jogszabálygyűjteményt.

A kiadványt az Igazságügyi Minisztérium és a Miniszterelnöki Hivatal a korábbi évek gyakorlatához hasonlóan név- és tárgymutatóval, kiegészítő jegyzetekkel, függelékkel, valamint változásmutatóval látta el.

A jogszabálygyűjtemény I., II., III., IV., V. és VI. kötetének ára: **51 520 Ft áfával.**

A kötetekre szóló megrendelést a Magyar Hivatalos Közlönykiadó címére (1085 Budapest, Somogyi Béla u. 6.) kérjük eljuttatni.

Fax: 266-5099 vagy 267-2780.

MEGRENDELŐLAP

Megrendeljük a

TÖRVÉNYEK ÉS RENDELETEK HIVATALOS GYŰJTEMÉNYE 1998

című hatkötetes kiadványt ..... példányban.

A megrendelő (cég) neve: .....

Címe (város, irányítószám): .....

Utca, házszám: .....

Az ügyintéző neve, telefonszáma: .....

A megrendelő (cég) bankszámlaszáma: .....

A megrendelt példányok ellenértékét a postaköltséggel együtt, a szállítást követő számla kézhezvétele után, 8 napon belül átutaljuk a Magyar Hivatalos Közlönykiadónak a számlán feltüntetett pénzforgalmi jelzőszámára.

Keltezés:.....

.....
cégszerű aláírás

Ne feledje!

Rendszerünk megvásárlásával és használatával
a hivatalos jogszabálysövegek kezelését tanulja meg.

CD-JOGÁSZ® **a magyar jogszabályok hivatalos hatályos szövege**

A CD-JOGÁSZ szolgáltatásként valósul meg. A CD-lemezek rendszeres küldésén kívül ügyfelünk részletes kézikönyvet és „forródrót” szolgáltatást kap. Az újabb programváltozatok legalább egy évig ingyenesek.

A CD-JOGÁSZ előfizetője automatikusan lehetőséget kap arra, hogy a Magyar Hivatalos Közlönykiadó online szolgáltatásait kedvezményesen vegye igénybe.

Éves előfizetési díjak

Egyszeri belépési díj	12 000 Ft + áfa
Önálló változat	36 000 Ft + áfa
5 munkahelyes hálózati változat	48 000 Ft + áfa
10 munkahelyes hálózati változat	60 000 Ft + áfa
25 munkahelyes hálózati változat	72 000 Ft + áfa
50 munkahelyes hálózati változat	84 000 Ft + áfa
100 munkahelyes hálózati változat	96 000 Ft + áfa

A hálózati besorolás az egyidejűleg kiszolgálható felhasználók száma alapján készült.

Az alapszolgáltatás mellett vállaljuk a program installációját, betanítását, illetve a hálózati használatl kapcsolatos szaktanácsadást egységesen 4000 Ft + áfa díjért, ügyfelünk telephelyén.

A megrendeléseket a Magyar Hivatalos Közlönykiadó címére (1085 Budapest, Somogyi Béla u. 6., tel.: 06-80-200-723, 266-5095; fax: 266-8906) kérjük eljuttatni.

M E G R E N D E L Ő L A P

Megrendeljük a **CD-JOGÁSZ®** .....változatát.....példányban,
1999. .... hónaptól.

A megrendelő (cég) neve: .....
címe: .....

Az ügyintéző neve, telefonszáma: .....

A megrendelő (cég) bankszámlaszáma: .....

Küldési cím és név: .....

A megrendelés ellenértékét a számla kézhezvételétől számított 8 napon belül, a számlán feltüntetett pénzforgalmi jelzőszámra átutaljuk.

Kelt: .....

.....

cégszerű aláírás

Tisztelt Előfizetők!

Tájékoztatjuk Önöket, hogy a kiadónk terjesztésében levő lapok raszóló előfizetésüket folyamatosan tekintjük. Csak akkor kell változást bejelenteniük az 1999. évre vonatkozó előfizetésre, ha a példányszámot, esetleg a címlistát módosítják, vagy újlapraszeretnének előfizetni (pontos szállítási, név- és utcacím-megjelöléssel).

Azesetleges módosítás szíveskedjenek levélben vagy faxon megküldeni.

Felhívjuk szíves figyelmüket, hogy a lapszállításról kizárólag az előfizetési díj beérkezésétkövetően intézkedünk. Fontos, hogy az előfizetési díjakat a megadott 10300002-20377199-70213285 sz. számlára utalják, illetve a kiadó által kiküldött készpénz-átutalási megbízáson fizessék be.

Készpénzes befizetés kizárólag a Közlönyboltban (1085 Budapest, Somogyi B. u. 6.) lehetséges. (Levél cím: Magyar Hivatalos Közlönykiadó, 1085 Budapest, Somogyi B. u. 6. Fax: 318-6668.)

Az 1999. évi lapárak

Magyar Közlöny	38 304 Ft/év	Nemzeti Kulturális Alaprogram Hírlevele	2 016 Ft/év
Az Alkotmánybíróság Határozatai	8 064 Ft/év	Önkormányzatok Közlönye	2 688 Ft/év
Belügyi Közlöny	10 080 Ft/év	Pénzügyi Közlöny	12 432 Ft/év
Cégek Közlöny	40 656 Ft/év	Pénzügyi Szemle	9 072 Ft/év
Egészségügyi Közlöny	9 744 Ft/év	Sport Értesítő	2 016 Ft/év
Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Értesítő	7 056 Ft/év	Statisztikai Közlöny	5 712 Ft/év
Határozatok Tára	9 744 Ft/év	Turisztikai Értesítő	5 040 Ft/év
Hivatalos Értesítő	6 384 Ft/év	Ügyeségi Közlöny	2 688 Ft/év
Igazságügyi Közlöny	6 384 Ft/év	Vízügyi Értesítő	5 376 Ft/év
Ipari és Kereskedelmi Közlöny	10 416 Ft/év	Bányászati Közlöny	2 016 Ft/év
Környezetvédelmi Értesítő	6 048 Ft/év	Légügyi Közlemények	672 Ft/év
Közlekedési, Hírközlési és Vízügyi Értesítő	9 408 Ft/év	Élet és Tudomány	4 368 Ft/év
Kulturális Közlöny (a Művelődési Közlöny jogutódja)	7 728 Ft/év	Ludové Noviny	896 Ft/év
Külgazdasági Értesítő	8 736 Ft/év	Neue Zeitung	1 848 Ft/év
Magyar Közigazgatás	3 696 Ft/év	Természet Világa	2 352 Ft/év
Szociális és Munkügyi Közlöny	7 056 Ft/év	Valóság	2 688 Ft/év
Oktatási Közlöny (a Művelődési Közlöny jogutódja)	9 408 Ft/év		

Az árak a 12%-os áfát is tartalmazzák.

CD-JOGÁSZ számítógépes jogszabálygyűjtemény, a Magyar Hivatalos Közlönykiadó hivatalos kiadványa

1999. évi éves hatályosítási díjak

Önálló változat	36 000 Ft + 12% áfa	25 munkahelyes hálózati változat	72 000 Ft + 12% áfa
5 munkahelyes hálózati változat	48 000 Ft + 12% áfa	50 munkahelyes hálózati változat	84 000 Ft + 12% áfa
10 munkahelyes hálózati változat	60 000 Ft + 12% áfa	100 munkahelyes hálózati változat	96 000 Ft + 12% áfa

Egyszeri belépési díj: 12 000 Ft + áfa.

Az előfizetők a kiadó online szolgáltatásait kedvezményesen vehetik igénybe.

A **Házi Jogtanácsadó** című lapot kiadja a Házi Jogtanácsadó Könyv- és Lapkiadó Kft. (1085 Budapest, Somogyi Béla u. 6.). Éves előfizetési díja 2016 Ft áfával. Előfizetésben megrendelhető: a szerkesztőségben (1101 Budapest, Salgótarjáni út 20.), a Magyar Hivatalos Közlönykiadó címen, a hírlapkézbesítőknél, vidéken a postahivatalokban, Budapesten a Magyar Posta Rt. HI kerületi ügyfélszolgálati irodáiban, valamint a Hírlapelőfizetési Irodában (1089 Budapest, Orczy tér 1., tel.: 303-3441). A kiadó az előfizetési díj év közbeni emelésének jogát fenntartja.

Szerkeszti a Miniszterelnöki Hivatal, a szerkesztőbizottság közreműködésével.

A szerkesztőbizottság elnöke: dr. Bártfai Béla, társelnöke: Nyéki József. A szerkesztésért felelős: dr. Müller György. Budapest V., Kossuth tér 1–3.

Kiadja a Magyar Hivatalos Közlönykiadó. Felelős kiadó: dr. Korda Judit vezérigazgató.

Szerkesztőségi iroda: Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6. Telefon/Fax: 266-5096.

Előfizetésben megrendelhető a Magyar Hivatalos Közlönykiadónál, Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6., 1394 Budapest 62. Pf. 357, vagy faxon 318-6668.

Előfizetésben terjeszti a Magyar Hivatalos Közlönykiadó a FÁMA Rt. közreműködésével. Telefon/fax: 266-6567.

Információ: Tel./fax: 317-9999, 266-9290/245, 246 mellék.

Példányonként megvásárolható a kiadó Budapest VIII., Somogyi B. u. 6. (tel./fax: 267-2780) szám alatti közlönyboltjában.

Éves előfizetési díj: 38 304 Ft. Egy példány ára: 90 Ft 16 oldal terjedelmig, utána + 8 oldalanként + 45 Ft.

A kiadó az előfizetési díj év közbeni emelésének jogát fenntartja.

HU ISSN 0076—2407